

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА

ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Кафедра бухгалтерського обліку та консалтингу

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА "ОБЛІК І АУДИТ"

галузь знань: 07 "Управління та адміністрування"

спеціальність: 071 "Облік і оподаткування"

Форма навчання: заочна

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на тему:

**ОБЛІК АДМІНІСТРАТИВНИХ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА ТА
ВИТРАТ НА ЗБУТ ТОВ «ЩЕДРО»**

здобувача: **Куниці Ольги Миколаївни**

Науковий керівник: к.е.н., доцент Примаченко О.Л.

**Робота допущена до захисту перед екзаменаційною
комісією з атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)**

В.о. завідувача кафедри: д. е.н., доцент Цятковська О. В.

Київ – 2025

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна бакалаврська робота містить 57 сторінок, 17 таблиць, 3 рисунки, список використаних джерел з 34 найменувань, додатки.

«Облік адміністративних витрат підприємства та витрат на збут ТОВ «Щедро»

Об'єктом дослідження є адміністративні витрати та витрати на збут, порядок їх оцінки та визнання в ТОВ «Щедро».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних і практичних аспектів обліку адміністративних витрат та витрат на збут на прикладі ТОВ «Щедро».

Мета дослідження. систематизації теоретичних засад і методичних підходів та розробленні практичних рекомендацій щодо обліку адміністративних витрат та витрат на збут ТОВ «Щедро»

Відповідно до поставленої мети були визначені такі завдання:

- розкрити економічну сутність адміністративних витрат та витрат на збут: порядок їх оцінки, визнання та класифікацію;
- охарактеризувати облікову політику підприємства щодо адміністративних витрат та витрат на збут;
- описати організаційні та технологічні особливості діяльності ТОВ «Щедро» та їх вплив на облік адміністративних витрат і витрат на збут;
- з'ясувати документування операцій з адміністративними витратами та витратами на збут в ТОВ «Щедро»;
- охарактеризувати синтетичний та аналітичний облік адміністративних витрат та витрат на збут ТОВ «Щедро»;
- розкрити інформацію про адміністративні витрати та витрати на збут у фінансовій та внутрішньогосподарській звітності ТОВ «Щедро»;
- проаналізувати ефективність адміністративних витрат та витрат на збут ТОВ «Щедро» та пропозиції щодо їх оптимізації.

Теоретична, методична та практична значущість отриманих результатів.

Теоретична значущість отриманих результатів полягає в узагальненні та поглибленні наукових підходів до обліку адміністративних витрат і витрат на збут, що сприяє розвитку теорії бухгалтерського обліку. Методична значущість роботи проявляється у вдосконаленні підходів до класифікації, обліку та аналізу витрат на збут та адміністративних витрат, що може бути використано для підвищення ефективності управлінського обліку підприємств. Практична цінність дослідження полягає в можливості застосування його результатів для оптимізації витратної політики ТОВ «Щедро», покращення фінансового планування та обґрунтування управлінських рішень щодо зменшення витрат та підвищення рентабельності діяльності.

Рік виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи: 2025.

Рік захисту роботи: 2025.

Ключові слова: адміністративні витрати, витрати на збут, облікова політика, первинні документи, синтетичний облік, аналітичний облік, фінансова звітність, внутрішньогосподарська звітність, рентабельність витрат, оптимізація витрат.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ АДМІНІСТРАТИВНИХ ВИТРАТ І ВИТРАТ НА ЗБУТ ТОВ «ЩЕДРО»	6
1.1. Економічна сутність адміністративних витрат та витрат на збут: порядок їх оцінки, визнання та класифікація	6
1.2. Облікова політика підприємства щодо адміністративних витрат та витрат на збут	11
1.3. Організаційні та технологічні особливості діяльності ТОВ «Щедро» та їх вплив на облік адміністративних витрат і витрат на збут	19
РОЗДІЛ 2. СТАН ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ АДМІНІСТРАТИВНИХ ВИТРАТ ТА ВИТРАТ НА ЗБУТ ТОВ «ЩЕДРО»	32
2.1. Документування операцій з адміністративними витратами та витратами на збут в ТОВ «Щедро»	32
2.2. Синтетичний та аналітичний облік адміністративних витрат та витрат на збут ТОВ «Щедро»	36
2.3. Розкриття інформації про адміністративні витрати та витрати на збут у фінансовій та внутрішньогосподарській звітності ТОВ «Щедро»	42
2.4. Аналіз ефективності адміністративних витрат та витрат на збут ТОВ «Щедро» та пропозиції щодо їх оптимізації	46
ВИСНОВКИ	55
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	58
ДОДАТКИ	62

ВСТУП

Актуальність. Облік адміністративних витрат та витрат на збут є актуальним для підприємств, оскільки він забезпечує прозорість фінансової діяльності, дозволяє ефективно контролювати витрати та приймати обґрунтовані управлінські рішення. Адміністративні витрати впливають на загальні операційні витрати підприємства, а витрати на збут визначають конкурентоспроможність продукції та ефективність реалізації. Коректний облік цих витрат сприяє підвищенню фінансової стійкості підприємства, оптимізації витратних статей та забезпеченню відповідності фінансової звітності вимогам бухгалтерських стандартів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про зростаючу увагу науковців та практиків до обліку адміністративних витрат та витрат на збут як важливих складових управлінського обліку. У наукових працях Божко С., В'язкова Т. В., Візіренко С. В., Гайдучок Т. С., Даценко Г. В., Іщенко М. І., Кудирко О. М., Кулинич М. Б., Кужельний М. В., Маренич Т. Г., Романюк О. М., Шуляк С. А. та інших розглядаються підходи до класифікації, оцінки та оптимізації цих витрат з метою підвищення ефективності управління підприємством. Дослідники наголошують на необхідності деталізації облікової політики щодо адміністративних витрат, враховуючи їх вплив на фінансові результати. Також акцентується увага на сучасних методах обліку витрат на збут, зокрема на застосуванні цифрових технологій для аналізу витрат маркетингових стратегій та логістичних операцій.

Метою кваліфікаційної бакалаврської роботи є систематизації теоретичних засад і методичних підходів та розробленні практичних рекомендацій щодо обліку адміністративних витрат та витрат на збут ТОВ «Щедро»

Відповідно до сформованої мети слід виконати наступні *завдання*:

— розкрити економічну сутність адміністративних витрат та витрат на збут: порядок їх оцінки, визнання та класифікацію;

- охарактеризувати облікову політику підприємства щодо адміністративних витрат та витрат на збут;
- описати організаційні та технологічні особливості діяльності ТОВ «Щедро» та їх вплив на облік адміністративних витрат і витрат на збут;
- з'ясувати документування операцій з адміністративними витратами та витратами на збут в ТОВ «Щедро»;
- охарактеризувати синтетичний та аналітичний облік адміністративних витрат та витрат на збут ТОВ «Щедро»;
- розкрити інформацію про адміністративні витрати та витрати на збут у фінансовій та внутрішньогосподарській звітності ТОВ «Щедро»;
- проаналізувати ефективність адміністративних витрат та витрат на збут ТОВ «Щедро» та пропозиції щодо їх оптимізації.

Об'єктом дослідження є адміністративні витрати та витрати на збут, порядок їх оцінки та визнання в ТОВ «Щедро»

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних і практичних аспектів обліку адміністративних витрат та витрат на збут на прикладі ТОВ «Щедро».

Методи дослідження. У процесі дослідження обліку адміністративних витрат підприємства та витрат на збут використовуються такі методи: аналіз і синтез – для вивчення наукових підходів до обліку витрат; індукція та дедукція – для узагальнення теоретичних положень та формування висновків; порівняльний аналіз – для оцінки підходів до обліку витрат; методи групування та класифікації – для систематизації витрат за видами та напрямками; статистичні методи – для оцінки впливу витрат на фінансові показники підприємства, графічний метод для наочного відображення таблиць та рисунків.

Теоретична, методична та практична значущість отриманих результатів. Теоретична значущість отриманих результатів полягає в узагальненні та поглибленні наукових підходів до обліку адміністративних витрат і витрат на збут, що сприяє розвитку теорії бухгалтерського обліку. Методична значущість роботи проявляється у вдосконаленні підходів до класифікації, обліку та аналізу витрат на

збут та адміністративних витрат, що може бути використано для підвищення ефективності управлінського обліку підприємств. Практична цінність дослідження полягає в можливості застосування його результатів для оптимізації витратної політики ТОВ «Щедро», покращення фінансового планування та обґрунтування управлінських рішень щодо зменшення витрат та підвищення рентабельності діяльності.

Інформаційну базу дослідження з обліку адміністративних витрат підприємства та витрат на збут становлять нормативно-правові акти України, зокрема Закони України, постанови Кабінету Міністрів України, накази Міністерства фінансів України, національні положення (стандарты) бухгалтерського обліку (НП(С)БО) та міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ). Додатково використано наукові праці вітчизняних і зарубіжних економістів, аналітичні звіти, методичні рекомендації та інструктивні матеріали, а також фінансова та бухгалтерська звітність ТОВ «Щедро».

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Кваліфікаційна бакалаврська робота має загальний обсяг 60 сторінок друкованого тексту та включає 17 таблиць, 3 рисунків та 6 додатків. Список використаних джерел налічує 34 найменування.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ

АДМІНІСТРАТИВНИХ ВИТРАТ І ВИТРАТ НА ЗБУТ ТОВ «ЩЕДРО»

1.1. Економічна сутність адміністративних витрат та витрат на збут: порядок їх оцінки, визнання та класифікація

Адміністративні витрати та витрати на збут відіграють важливу роль у формуванні фінансових результатів підприємства, оскільки безпосередньо впливають на рівень його витрат та ефективність управління ресурсами. Вони включають витрати на загальне управління підприємством, оплату праці адміністративного персоналу, витрати на утримання офісних приміщень, маркетингову діяльність, рекламу та збут продукції [24, с. 7]. Визначення понять адміністративних витрат та витрат на збут у сучасній економічній літературі є дискусійним питанням, оскільки різні науковці трактують їх склад та економічну природу по-різному, що відображено в таблицях 1.1 та 1.2.

Таблиця 1.1 – Трагування науковцями сутності понять «адміністративних витрат»

№	Науковці	Трагування поняття
1	В'язкова Т. В.	Адміністративні витрати – це витрати, пов'язані з організацією та загальним управлінням діяльністю підприємства, які не можна безпосередньо віднести до виробничого процесу або процесу реалізації продукції [3, с. 4].
2	Гончарук І.	Адміністративні витрати – це сукупність витрат підприємства на утримання апарату управління, оплату праці адміністративного персоналу, оренду офісних приміщень, комунальні послуги, канцелярські товари та інші витрати, необхідні для забезпечення ефективного функціонування компанії [8, с. 78].
3	Даценко Г. В., Кудирко О. М..	Адміністративні витрати – це загальногосподарські витрати підприємства, які пов'язані з координацією, плануванням, організацією та контролем його діяльності, але не відносяться до виробничого процесу чи збуту продукції [9, с. 71].
4	Липа І.	Адміністративні витрати – це невиробничі витрати підприємства, спрямовані на забезпечення його ефективного функціонування, що включають витрати на управлінський персонал, офісне забезпечення та інші загальногосподарські потреби [17, с. 306].

Джерело: складено на основі літератури [3, 8, 9, 17].

Отже, проаналізувавши визначення науковців, вважаємо, економічна сутність адміністративних витрат полягає в тому, що вони представляють собою витрати, пов'язані з організацією, управлінням та загальним функціонуванням підприємства, які не належать до виробничих або збутових витрат. До складу адміністративних витрат входять витрати на утримання апарату управління, оплату праці адміністративного персоналу, оренду офісних приміщень, комунальні послуги, канцелярські витрати, юридичні та аудиторські послуги тощо. Вони є невід'ємною частиною операційної діяльності підприємства та спрямовані на забезпечення ефективного управління ресурсами й прийняття стратегічних рішень, що впливає на фінансовий стан і конкурентоспроможність компанії.

Таблиця 1.2 – Тракткування науковцями сутності поняття «витрати на збут»

№	Науковці	Тракткування поняття
1	Візіренко С. В., Шуляк С. А.	Витрати на збут – це сукупність витрат підприємства, пов'язаних із реалізацією продукції, товарів або послуг, включаючи витрати на транспортування, пакування, рекламу, комісійні винагороди, оренду торгових площ тощо [4, с. 25].
2	Гайдучок Т. С., Романюк О. М., Янота Д. В.	Витрати на збут – це економічні витрати, які підприємство несе у процесі просування продукції на ринок, забезпечення її конкурентоспроможності та здійснення продажу, охоплюючи маркетингову та логістичну складову [6, с. 33].
3	Іщенко М. І.	Витрати на збут – це частина операційних витрат підприємства, пов'язана з організацією збутової діяльності, зокрема з утриманням відділу продажів, оплатою реклами, маркетингових досліджень та інших заходів, спрямованих на стимулювання попиту [11, с. 4].
4	Мулик Т.О., Мулик Я.І.	Витрати на збут – це фінансові ресурси, які підприємство спрямовує на забезпечення збутової діяльності, включаючи витрати на транспорт, комісійну винагороду посередникам, пакування, страхування продукції та інші заходи, пов'язані з реалізацією товарів або послуг [20].

Джерело: складено на основі літератури [4, 6, 11, 20].

Проаналізувавши наукову літературу, можна зробити висновок, що економічна сутність витрат на збут полягає у їхньому значенні для забезпечення ефективної реалізації продукції та досягнення стратегічних цілей підприємства. Витрати на збут включають витрати на транспортування, пакування, рекламу, маркетингові дослідження, оплату праці працівників відділу збуту та інші заходи, спрямовані на стимулювання продажів. Вони відіграють ключову роль у формуванні конкурентних переваг підприємства, адже правильне управління цими

витратами сприяє збільшенню обсягів реалізації, розширенню ринків збуту та зміцненню позицій компанії на ринку. Отже, витрати на збут слід розглядати не лише як фінансове навантаження на підприємство, а й як інвестицію у його розвиток та зростання прибутковості.

Адміністративні витрати та витрати на збут є важливими складовими загальних витрат підприємства, які впливають на його фінансовий стан та ефективність діяльності. Адміністративні витрати пов'язані з управлінням підприємством та забезпеченням його функціонування, тоді як витрати на збут спрямовані на реалізацію продукції, залучення клієнтів і підтримку конкурентних позицій на ринку. Для кращого розуміння їхньої структури та значення доцільно класифікувати витрати за певними критеріями, що подано в таблиці 1.3 [7, с. 283].

Таблиця 1.3 - Класифікація адміністративних витрат та витрат на збут

№	Критерій класифікації	Адміністративні витрати	Витрати на збут
1	За економічним змістом	Витрати на оплату праці адміністративного персоналу, витрати на утримання офісу, комунальні послуги, послуги зв'язку	Витрати на транспортування, рекламу, маркетингові дослідження, пакування продукції
2	За способом віднесення на об'єкт витрат	Прямі (пов'язані з управлінням підприємством), непрямі (пов'язані з організацією діяльності)	Прямі (витрати на доставку продукції), непрямі (витрати на маркетинг)
3	За періодичністю виникнення	Постійні (оренда, зарплата керівників), змінні (канцелярія, комунальні послуги)	Постійні (зарплата відділу збуту), змінні (витрати на логістику, рекламу)
4	За функціональним призначенням	Витрати на загальне управління	Витрати, пов'язані з реалізацією продукції

Джерело: складено на основі літератури [2, с. 134].

Таким чином, класифікація допомагає підприємствам ефективніше контролювати, планувати та оптимізувати витрати, що сприяє підвищенню їх фінансової стійкості та конкурентоспроможності.

Визнання адміністративних витрат та витрат на збут здійснюється відповідно до національних і міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Згідно з НП(С)БО 16 «Витрати» [27], адміністративні витрати та витрати на збут визнаються у тому періоді, в якому вони були понесені, незалежно від моменту їх оплати. Адміністративні витрати визнаються, якщо вони безпосередньо пов'язані з управлінням підприємством та його загальногосподарською діяльністю (наприклад, витрати на оплату праці адміністративного персоналу, оренду офісних приміщень, комунальні послуги, ділові поїздки тощо). Витрати на збут визнаються, якщо вони спрямовані на забезпечення реалізації продукції (наприклад, витрати на транспортування, рекламу, маркетингові дослідження, упаковку, комісійні винагороди тощо) [5, с. 95].

Особливістю визнання адміністративних витрат та витрат на збут є те, що вони відносяться до витрат звітного періоду без включення до собівартості продукції. У разі, якщо витрати мають відношення до майбутніх періодів, наприклад, передплата рекламних послуг, вони можуть обліковуватися як витрати майбутніх періодів. Витрати на збут поділяються на змінні, які залежать від обсягу продажу, та постійні, що не змінюються залежно від рівня реалізації продукції. Правильне визнання та облік витрат дає змогу підприємству об'єктивно оцінювати фінансові результати своєї діяльності та ефективно планувати витрати [13, с. 62].

Оцінка адміністративних витрат та витрат на збут здійснюється відповідно до принципів бухгалтерського обліку, зокрема принципу нарахування та відповідності доходів та витрат. Вона базується на фактичній собівартості, що включає як прямі, так та непрямі витрати, понесені підприємством. Витрати визнаються за методом нарахування, тобто у тому періоді, в якому вони виникають, незалежно від моменту фактичної оплати. Для підтвердження оцінки використовуються первинні документи, такі як акти виконаних робіт, накладні, рахунки-фактури та трудові договори, що забезпечує достовірність фінансової звітності підприємства [18, с. 208].

Адміністративні витрати оцінюються за фактичними витратами підприємства на забезпечення його управлінської діяльності. Основні методи оцінки включають: метод фактичних витрат, за яким враховуються всі витрати, понесені підприємством у звітному періоді; метод нормативних витрат, що

передбачає оцінку на основі встановлених нормативів та стандартів; метод розподілу витрат, коли загальні витрати розподіляються між структурними підрозділами залежно від обсягу їхньої діяльності; метод бюджетування, за якого витрати оцінюються відповідно до затвердженого бюджету адміністративних витрат підприємства [14, с. 189].

Витрати на збут оцінюються з урахуванням усіх витрат, пов'язаних із реалізацією продукції, включаючи транспортування, рекламу, комісійні виплати, маркетингові дослідження, оплату торгового персоналу та інші витрати, що сприяють збільшенню продажів. Оцінка цих витрат проводиться відповідно до принципів бухгалтерського обліку, зокрема принципу нарахування, що передбачає відображення витрат у тому періоді, коли вони виникають, незалежно від фактичної оплати. Витрати на збут можуть формуватися як змінні (залежать від обсягу реалізації) та постійні (не змінюються в короткостроковому періоді), що впливає на їх оцінку та аналіз у фінансовій звітності [12, с. 167].

Основні методи оцінки витрат на збут включають прямий метод, за яким витрати оцінюються за фактичними витратами на логістику та просування продукції; метод нарахування витрат за періодами, що передбачає розподіл витрат між періодами реалізації продукції для відображення їх у фінансовій звітності; оцінку за нормами, яка застосовується в організаціях, що планують витрати на збут і аналізують відхилення від встановлених норм. Використання відповідного методу оцінки дає змогу підприємству здійснювати ефективний контроль за витратами на збут, що сприяє підвищенню рентабельності та конкурентоспроможності продукції [16, с. 58].

Таким чином, порядок оцінки адміністративних витрат та витрат на збут спрямований на достовірне відображення витрат у фінансовій звітності та ефективне управління фінансовими ресурсами підприємства.

Отже, адміністративні витрати та витрати на збут є важливими складовими витрат підприємства, що безпосередньо впливають на його фінансові результати та ефективність управління. Їх економічна сутність розкривається через призначення та функціональне значення: адміністративні витрати пов'язані із

забезпеченням загального управління підприємством, а витрати на збут – з процесом реалізації продукції та послуг. Порядок оцінки цих витрат ґрунтується на принципах бухгалтерського обліку, зокрема принципах нарахування та відповідності доходів та витрат, що забезпечує достовірне відображення їх у фінансовій звітності. Визнання витрат здійснюється у тому періоді, коли вони виникають, незалежно від фактичної оплати, а їх класифікація проводиться за економічним змістом, способом віднесення на продукцію та іншими критеріями, що дає змогу підприємству здійснювати ефективний контроль і управління витратами.

1.2. Облікова політика підприємства щодо адміністративних витрат та витрат на збут

Облікова політика ТОВ «Щедро» щодо адміністративних витрат та витрат на збут спрямована на забезпечення точного та об'єктивного обліку цих витрат для ефективного управління діяльністю підприємства. Адміністративні витрати охоплюють витрати на загальне керівництво, утримання апарату управління, адміністративних приміщень та забезпечення інших функцій, не пов'язаних безпосередньо з виробництвом. Витрати на збут включають витрати, пов'язані з просуванням продукції, рекламою, транспортуванням та іншими заходами, що сприяють реалізації товарів. Основним принципом облікової політики є своєчасне відображення витрат у бухгалтерському обліку з дотриманням вимог нормативних документів, забезпечення достовірності даних для фінансової звітності та оптимізація використання ресурсів підприємства.

Облікова політика ТОВ «Щедро» щодо адміністративних та витрат на збут — це система принципів, методів та процедур, яка визначає порядок визнання, оцінки, обліку та розкриття інформації про ці витрати у фінансовій звітності підприємства [22]. Вона спрямована на забезпечення достовірного відображення витрат, пов'язаних із загальним управлінням підприємством (адміністративні

витрати) та реалізацією продукції (витрати на збут), відповідно до вимог національних стандартів бухгалтерського обліку та внутрішніх регламентів підприємства. Такий підхід дозволяє підприємству ефективно контролювати використання ресурсів, оцінювати фінансові результати та забезпечувати прозорість діяльності для зацікавлених сторін [22].

Нормативно-правове регулювання облікової політики ТОВ «Щедро» щодо адміністративних витрат та витрат на збут ґрунтується на положеннях чинного законодавства України, зокрема, Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [25], а також національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку (П(С)БО). На рисунку 1.1 наведено систему нормативно-правових актів, які регламентують формування та відображення адміністративних витрат та витрат на збут у обліковій політиці ТОВ «Щедро».

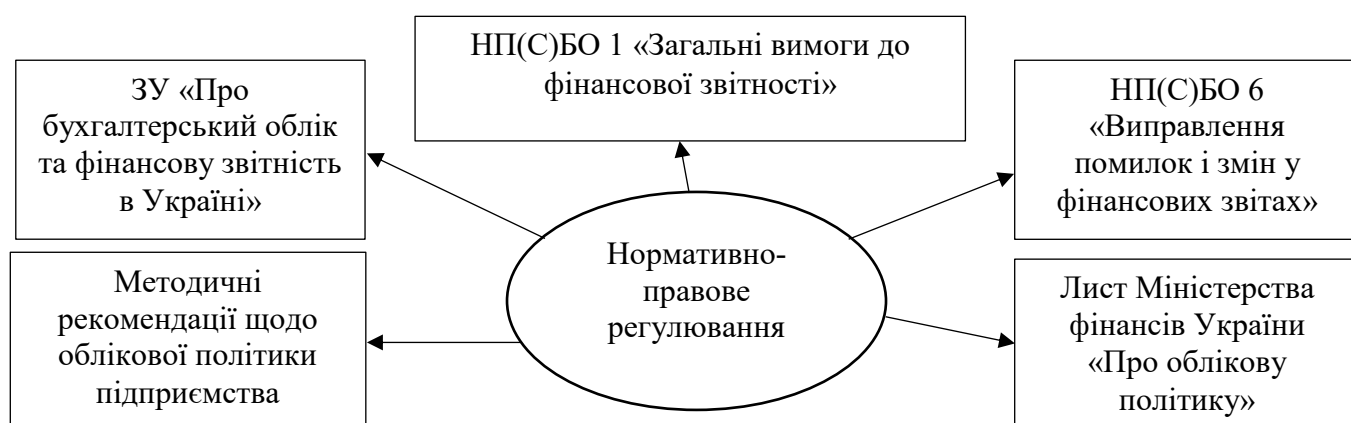


Рисунок 1.1 - Нормативно-правове регулювання облікової політики ТОВ «Щедро»

Джерело: розроблено на основі даних ТОВ «Щедро» [21, 22].

Основними нормативно-правовими документами, які регулюють облікову політику підприємств України, є:

1) Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [25] встановлює загальні засади бухгалтерського обліку, визначає основні поняття та принципи обліку, а також вимоги до фінансової звітності. Саме цей закон надає підприємствам право самостійно розробляти свою облікову політику,

але з дотриманням встановлених ним принципів.

2) НП(С)БО деталізують вимоги Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [25] та визначають порядок обліку господарських операцій. Для обліку адміністративних витрат та витрат на збут найбільш актуальними є такі НП(С)БО:

- НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [28] визначає загальні принципи складання фінансової звітності та вимоги до її подання;

- НП(С)БО 6 «Виправлення помилок та зміни у фінансових звітах» [29] визначає порядок виправлення помилок, допущених у попередніх звітних періодах, та внесення змін до облікової політики.

- Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства, затверджені наказом Міністерства фінансів України № 635 від 27.06.2013 р. [26], передбачають, що адміністративні витрати включають витрати, пов'язані з управлінням та обслуговуванням підприємства, зокрема витрати на оплату праці управлінського персоналу, службові відрядження, утримання адміністративних приміщень тощо. Витрати на збут охоплюють витрати, пов'язані з реалізацією продукції, товарів, робіт і послуг, зокрема витрати на рекламу, маркетингові дослідження, транспортування та пакування продукції, оплату праці персоналу, який забезпечує збут. Підприємства мають визначати порядок визнання, розподілу та відображення цих витрат у своїй обліковій політиці відповідно до стандартів бухгалтерського обліку.

3) Листи Міністерства фінансів України, які роз'яснюють окремі питання облікової політики, а саме Лист Міністерства фінансів України від 21.12.2005 р. № 31-34000-10-5/27793 «Про облікову політику» [30], в розглядаються питання встановлення облікової політики підприємства, включаючи методи оцінки, обліку та процедур, що використовуються для складання та подання фінансової звітності. Зокрема, підкреслюється необхідність визначення переліку та складу змінних і постійних загальновиробничих витрат, бази їх розподілу, а також переліку та складу статей калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг).

4) Внутрішнє регулювання облікової політики ТОВ «Щедро» щодо

адміністративних витрат та витрат на збут базується на затверджених керівництвом підприємства внутрішніх положеннях, інструкціях та розпорядженнях, воно визначає процедури визнання, класифікації та розподілу цих витрат для забезпечення достовірного обліку та раціонального використання ресурсів [22].

Мета облікової політики щодо адміністративних витрат та витрат на збут ТОВ «Щедро» полягає у забезпеченні достовірного, своєчасного та повного відображення витрат у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності, що сприяє ефективному управлінню ресурсами підприємства [22]. Принципи облікової політики щодо адміністративних витрат та витрат на збут ТОВ «Щедро» подано у табл. 1.4.

Таблиця 1.4 - Принципи облікової політики щодо адміністративних витрат та витрат на збут ТОВ «Щедро»

№	Принцип	Характеристика
1	Послідовність	Дотримання єдиного підходу до визнання, оцінки та відображення адміністративних витрат і витрат на збут упродовж усіх звітних періодів для забезпечення зіставлення даних.
2	Порівняння	Забезпечення порівнянності доходів та витрат, що дозволяє оцінювати фінансові результати діяльності ТОВ «Щедро».
3	Об'єктивність	Відображення витрат на основі достовірних даних, підтверджених первинними документами, що виключає суб'єктивні судження.
4	Повнота	Включення до обліку всіх адміністративних витрат та витрат на збут, що стосуються звітного періоду, без пропусків чи виключень.
5	Розкриття інформації	Надання в фінансовій звітності повної та зрозумілої інформації про склад і характер адміністративних витрат і витрат на збут, зокрема приміток до фінансової звітності.

Джерело: розроблено на основі даних ТОВ «Щедро» [22].

Відповідно до облікової політики ТОВ «Щедро» базовим періодом є календарний рік, що охоплює період із 1 січня по 31 грудня, проміжна звітність складається щоквартально. Обліковою валютою ТОВ «Щедро» є національна валюта України – гривня (UAH) [22].

Методи оцінки адміністративних витрат та витрат на збут в ТОВ «Щедро» визначаються обліковою політикою ТОВ «Щедро» та передбачають застосування таких методів, як нарахування витрат за періодом їх виникнення, розподіл

загальновиробничих витрат за відповідними об'єктами обліку та використання аналітичних облікових регістрів для збору детальної інформації про кожну статтю витрат [22].

Класифікацію адміністративних витрат та витрат на збут ТОВ «Щедро» в обліковій політиці здійснено з метою чіткого визначення їх складу, забезпечення систематизації та достовірного відображення у фінансовій звітності. На рисунку 1.2 подано структурну класифікацію витрат, що дозволяє більш детально відобразити їх у бухгалтерському обліку відповідно до вимог облікової політики ТОВ «Щедро».

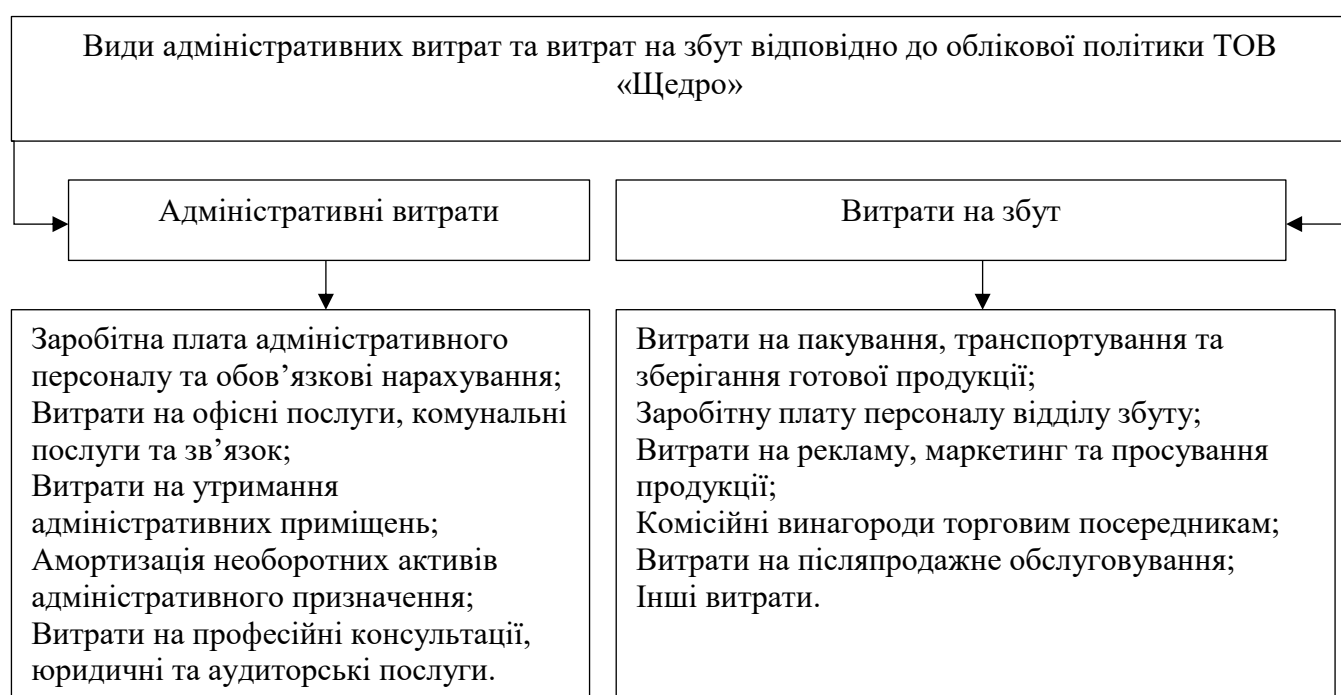


Рисунок 1.2 - Класифікація адміністративних витрат та витрат на збут згідно облікової політики ТОВ «Щедро»

Джерело: розроблено на основі даних ТОВ «Щедро» (додаток А) [22].

Представлена класифікація на рис. 1.2 адміністративних витрат та витрат на збут є важливим інструментом для управління витратами ТОВ «Щедро». Її використання дозволяє забезпечити точне відображення витрат у бухгалтерському обліку, приймати обґрунтовані управлінські рішення та підвищити ефективність діяльності ТОВ «Щедро».

Положення про облікову політику ТОВ «Щедро» у частині обліку

адміністративних витрат та витрат на збут визначає відображення у фінансовій звітності підприємства. Для обліку витрат застосовується 9 клас рахунків, що дозволяє систематизувати витрати відповідно до їх економічної природи. У ТОВ «Щедро» адміністративні витрати та витрати на збут визнаються у тому ж звітному періоді, що й доходи, для отримання яких вони були здійснені. Якщо ж витрати неможливо безпосередньо співвіднести з певними доходами, вони включаються до витрат відповідного періоду, зокрема адміністративні витрати, витрати на збут та інші операційні витрати [32, с. 124].

Формування собівартості продукції здійснюється згідно з положеннями НП(С)БО 16 «Витрати» [27], що передбачає врахування всіх витрат, пов'язаних із виробництвом продукції. Витрати, які не входять до складу собівартості та не мають безпосереднього зв'язку з операційною діяльністю, визнаються витратами звітного періоду. Такий підхід забезпечує достовірне відображення витрат у фінансовій звітності та сприяє об'єктивному визначенню фінансового результату підприємства.

Для забезпечення розрахунку фінансових результатів звітного періоду у ТОВ «Щедро» використовується принцип співставлення доходів і витрат, означає, що доходи відображаються у тому звітному періоді, коли вони фактично були отримані, а витрати, пов'язані з їх отриманням, також визнаються у тому ж періоді. Такий підхід до обліку витрат сприяє прозорості фінансової звітності ТОВ «Щедро» та забезпечує точність аналізу ефективності діяльності підприємства [22].

Важливою складовою облікової політики ТОВ «Щедро» є визначення та використання первинних документів для підтвердження адміністративних витрат та витрат на збут (табл. 1.5 та 1.6). Первинна документація є основою для достовірного обліку господарських операцій, забезпечуючи прозорість та відповідність витрат вимогам чинного законодавства.

Таким чином, первинні документи адміністративних витрат в обліковій політиці ТОВ «Щедро» відіграють ключову роль у забезпеченні достовірного відображення господарських операцій, пов'язаних з управлінськими витратами

підприємства.

Таблиця 1.5 – Первинні документи з оформлення адміністративних витрат в обліковій політиці ТОВ «Щедро»

Категорія витрат	Назва первинного документа	Призначення
Адміністративні витрати	Накладні на придбання канцелярського приладдя, офісного обладнання	Підтвердження придбання матеріалів для забезпечення роботи адміністративного персоналу
	Акти виконаних робіт/послуг за оренду офісу, комунальні послуги	Підтвердження оплати послуг, пов'язаних з утриманням офісних приміщень
	Рахунки та квитанції за послуги зв'язку, інтернету, охорони	Фіксація витрат на комунікаційні послуги та забезпечення безпеки офісу
	Накази про відрядження	Оформлення направлення співробітників у службові поїздки
	Авансові звіти	Підтвердження фактичного використання коштів у відрядженні
	Розрахункові відомості та платіжні документи щодо заробітної плати	Документація нарахувань та виплат адміністративному персоналу

Джерело: розроблено на основі даних ТОВ «Щедро»[22].

Таблиця 1.6 – Первинні документи з оформлення витрат на збут в обліковій політиці ТОВ «Щедро»

Категорія витрат	Назва первинного документа	Призначення
Витрати на збут	Транспортні накладні	Підтвердження витрат на перевезення продукції
	Акти виконаних робіт/послуг на рекламні кампанії	Документи щодо витрат на маркетинг та просування продукції
	Рахунки-фактури за витрати на пакування	Відображення витрат на закупівлю матеріалів для пакування
	Квитанції про оплату доставки продукції	Фіксація витрат на доставку товару споживачам
	Договори з посередниками, дистриб'юторами	Підтвердження взаємодії з партнерами у процесі збуту продукції
	Квитанції та акти за участь у виставках, ярмарках	Документи, які підтверджують витрати на заходи, спрямовані на популяризацію продукції

Джерело: розроблено на основі даних ТОВ «Щедро» [22].

У ТОВ «Щедро» чітко визначений перелік документів, таких як акти виконаних робіт, накладні, квитанції та авансові звіти, дозволяє підприємству не лише виконувати законодавчі вимоги, але й сприяє ефективному контролю та

аналізу витрат.

Системний підхід до оформлення первинної документації забезпечує прозорість, об'єктивність та можливість детальної аналітики, що є важливим чинником для прийняття обґрунтованих управлінських рішень та підвищення ефективності діяльності ТОВ «Щедро».

Отже, первинні документи щодо витрат на збут в обліковій політиці ТОВ «Щедро» відіграють ключову роль у забезпеченні прозорості та точності облікових даних. Первинні документи, такі як транспортні накладні, акти виконаних робіт, рахунки-фактури, квитанції та договори з посередниками, дозволяє своєчасно та достовірно відображати витрати, пов'язані з реалізацією продукції. Належне оформлення цих документів не лише відповідають вимогам законодавства, але й сприяють оптимізації процесів управління збутом та ефективності фінансового контролю на ТОВ «Щедро».

Аналітичний облік в обліковій політиці щодо адміністративних витрат та витрат на збут ТОВ «Щедро» забезпечує деталізацію облікових даних, що дозволяє ефективно контролювати витрати та приймати обґрунтовані управлінські рішення. Для кожної категорії витрат встановлюється рівень деталізації, який включає поділ за напрямками, структурними підрозділами, видами послуг чи товарів, а також контрагентами. Зокрема, адміністративні витрати деталізуються у ТОВ «Щедро» за статтями витрат, такими як оренда приміщень, комунальні послуги, витрати на персонал тощо. Витрати на збут ТОВ «Щедро» класифікуються за видами діяльності, наприклад, транспортні витрати, витрати на рекламу, пакування та логістику. Такий підхід до аналітичного обліку дозволяє забезпечити прозорість витрат та ефективність їх аналізу, що є важливим для досягнення фінансової стабільності підприємства [22].

Отже, облікова політика щодо адміністративних витрат та витрат на збут ТОВ «Щедро» спрямована на забезпечення прозорості, об'єктивності та повноти облікових даних, необхідних для ефективного управління фінансовими ресурсами ТОВ «Щедро». Чітке визначення принципів обліку, переліку первинних документів, методів оцінки та рівня аналітичної деталізації дозволяє ТОВ

«Щедро» оптимізувати витрати, забезпечувати законність їх відображення та приймати обґрунтовані управлінські рішення. Такий підхід сприяє підвищенню ефективності діяльності ТОВ «Щедро», посиленню контролю за витратами та досягненню стратегічних цілей в умовах конкурентного середовища.

1.3. Організаційні та технологічні особливості діяльності ТОВ «Щедро» та їх вплив на облік адміністративних витрат і витрат на збут

ТОВ «Щедро» – це товариство з обмеженою відповідальністю, яке було офіційно зареєстроване 20 лютого 2017 року в місті Дніпро, що знаходиться в Дніпропетровській області. Його статутний капітал становить 686 098 164,79 грн, а єдиним засновником виступає кіпрська компанія «AGROKOSM HOLDING LIMITED» [22].

Основними напрямками діяльності ТОВ «Щедро» є виробництво харчових жирів, маргаринової продукції, прянощів, мийних та чистильних засобів. Відповідно до Класифікатора видів економічної діяльності України, підприємство здійснює такі види виробництва: маргарину та подібних харчових жирів (КВЕД 10.42), прянощів і приправ (КВЕД 10.84), а також мила, мийних засобів, засобів для чищення та полірування (КВЕД 20.41)[22]. У межах своєї діяльності ТОВ «Щедро» забезпечує випуск широкого асортименту продукції, зокрема маргарину, жирів, майонезів, соусів, гірчиці, кетчупів та господарського мила. Висока якість продукції досягається завдяки використанню сучасних технологій та дотриманню міжнародних стандартів виробництва. Для ефективної реалізації виробничого процесу ТОВ «Щедро» організувало два виробничі підрозділи, розташовані у містах Львів та Запоріжжя. Виробничий підрозділ «ЛЖК» спеціалізується на випуску майонезної та маргаринової продукції, а також виробництві томатних соусів, кетчупів та гірчиці. Водночас виробничий підрозділ «ЗЖК» орієнтований на виготовлення маргаринової продукції та господарського мила. Подібна організація виробничих потужностей забезпечує оптимізацію виробничих

процесів, підвищення ефективності управління ресурсами та відповідність продукції сучасним стандартам якості [22].

ТОВ «Щедро» має розгалужену структуру, включаючи 12 філій та здійснює господарську діяльність у сфері виробництва та дистрибуції харчових продуктів (рис. 1.3) [22].



Рисунок 1.3 – Організаційна структура ТОВ «Щедро»

Джерело: запозичено у ТОВ «Щедро»[22].

Організаційна структура ТОВ «Щедро» представляє собою типову ієрархічну модель управління, притаманну підприємствам харчової промисловості, з чітко визначеними функціональними підрозділами, що відповідають за різні етапи виробництва та збуту продукції. В основі структури лежить функціональний підхід, де кожен відділ виконує свою специфічну роль, що дозволяє оптимізувати процеси і підвищувати ефективність роботи. Централізація управління, при якій всі підрозділи підпорядковуються генеральному директору

ТОВ «Щедро», забезпечує злагодженість у прийнятті рішень та контролі за виконанням завдань. Окремий акцент на якості та безпеці продукції, закріплений за спеціалізованим відділом, підкреслює пріоритетність цих аспектів для компанії. Взаємодія між відділами виробництва та збуту також сприяє інтеграції процесів, що дозволяє швидко реагувати на зміни в потребах ринку і підтримувати високі стандарти обслуговування клієнтів [22].

Під його керівництвом генеральному директору ТОВ «Щедро» функціонують різні важливі відділи, такі як фінансовий контроль, який займається фінансовим плануванням, обліком та аналізом діяльності підприємства, а також адміністративна група, що вирішує адміністративні питання. Бухгалтерія ТОВ «Щедро» відповідає за ведення бухгалтерського обліку, розрахунок заробітної плати та податкові зобов'язання, а юридичний відділ забезпечує правову підтримку всіх процесів у ТОВ «Щедро» [22].

Крім того, структура ТОВ «Щедро» включає спеціалізовані підрозділи, які займаються ключовими аспектами операційної діяльності. Відділ логістики відповідає за організацію доставки сировини та готової продукції, тоді як управління персоналом займається підбором та розвитком кадрів. Підрозділ постачання контролює закупівлю необхідних матеріалів, а відділ збуту та маркетингу проводить дослідження ринку та розробляє стратегії збуту продукції. Виробництво безпосередньо займається виготовленням продукції, а підрозділ забезпечення якості контролює стандарти якості на всіх етапах. Головний інженер ТОВ «Щедро» відповідає за технічне оснащення та впровадження нових технологій, тоді як служба охорони праці та навколишнього середовища забезпечує дотримання екологічних норм та безпечні умови праці для співробітників [22].

Аналіз структури та динаміки витрат ТОВ «Щедро» є важливим інструментом для облік адміністративних витрат і витрат на збут. Витрати на виробництво складають основу собівартості продукції і впливають на формування фінансових результатів. Дослідження структури витрат ТОВ «Щедро» дозволяє виявити основні складові, які визначають їх рівень, а також проаналізувати їх

динаміку за певний період (табл. 1.7).

Таблиця 1.7 - Динаміка та структура елементів адміністративних витрат та витрат на збут ТОВ «Щедро» за 2021-2023 рр. тис. грн

Найменування показника	Роки			Відхилення			
				Абсол., тис. грн+/-		Відн.,%	
	2021	2022	2023	2023/2021	2023/2022	2023/2021	2023/2022
Адміністративні витрати за елементами							
Заробітна плата і пов'язані з нею податки	83134	84389	103842	20708	19453	125%	123%
Послуги сторонніх компаній	17577	25286	34113	16536	8827	194%	135%
Витрати по операціям факторингу	0	143	9042	9042	8899	0%	6323%
Амортизація	7834	7974	5544	-2290	-2430	71%	70%
Обслуговування та ремонт	8734	8340	7345	-1389	-995	84%	88%
Витрати на короткострокову оренду	0	2748	2879	2879	131	0%	105%
Комунальні платежі	1349	1725	1734	385	9	129%	101%
Інші витрати	10948	5985	8023	-2925	2038	73%	134%
Витрати на збут за елементами							
Транспортні витрати	92596	103567	177471	84875	73904	192%	171%
Заробітна плата і пов'язані з нею податки	152896	151548	193296	40400	41748	126%	128%
Витрати на маркетинг і рекламу	221975	172500	174452	-47523	1952	79%	101%
Вибуття нематеріальних активів	0	14647	0	0	-14647	0%	0%
Матеріали	13199	12022	19965	6766	7943	151%	166%
Витрати по оренді	11152	13290	17632	6480	4342	158%	133%
Комунальні платежі	9735	12973	17876	8141	4903	184%	138%
Амортизація	9363	9836	8363	-1000	-1473	89%	85%
Послуги за використання торговельних марок (роялті)	0	278357	291669	291669	13312	0%	105%
Інші витрати	10462	8705	15827	5365	7122	151%	182%

Джерело: розраховано за даними ТОВ «ЩЕДРО» [33, 34].

Відповідно до табл. 1.7 за результатами аналізу динаміки та структури елементів адміністративних витрат та витрат на збут ТОВ «Щедро» виявлено значні зміни в абсолютних та відносних показниках. У 2023 році адміністративні витрати зросли, зокрема, витрати на заробітну плату та податки, що збільшились на 125% порівняно з 2021 роком, витрати на послуги сторонніх компаній, які збільшились на 194% у порівнянні з 2021 роком. Натомість витрати по амортизації та обслуговуванню й ремонту знизились, що вказує на певну оптимізацію витрат. Окрім того, витрати на короткострокову оренду та витрати на факторинг зросли значно в 2023 році.

Щодо витрат на збут ТОВ «Щедро», то вони також демонструють підвищення, зокрема, транспортні витрати, які зросли на 192% порівняно з 2021 роком. Витрати на заробітну плату та маркетинг та рекламу також зазнали збільшення, при цьому витрати на маркетинг залишились майже незмінними порівняно з попереднім роком. Зменшення витрат на оренду та амортизацію свідчить про ефективніше використання ресурсів, тоді як витрати на роялті та матеріали продовжили зростати, що може свідчити про активне розширення бізнесу.

Реалізація продукції ТОВ «Щедро» здійснюється через власну мережу філій, роздрібні збутові мережі (супермаркети) та систему дистриб'юторів. Для кожного каналу збуту підприємство впроваджує індивідуальні програми мотивації, заохочень і знижок. У межах співпраці із супермаркетами ТОВ «Щедро» укладає договори на постачання товарів, які доставляються до торговельних точок через логістичні служби. Важливим аспектом є розміщення продукції на полицях, оскільки чим привабливіше виглядає товар у торговельному просторі, тим вищими будуть обсяги його продажу.

Супермаркети ведуть облік реалізації товарів ТОВ «Щедро» та здійснюють повторні замовлення відповідно до споживчого попиту. Крім того, вони часто співпрацюють із ТОВ «Щедро» у проведенні рекламних кампаній, акцій та спеціальних пропозицій. Вигідність такої взаємодії ретельно аналізується на етапі підготовки угод. Перед початком співпраці ТОВ «Щедро» проводить дослідження

конкурентного середовища та оцінку ефективності упаковки своєї продукції для визначення її конкурентних переваг.

Аналіз основних економічних показників діяльності ТОВ «ЩЕДРО» (табл. 1.8) дає змогу оцінити фінансову стабільність підприємства, рівень його ефективності та позиції на ринку.

Таблиця 1.8 - Основні економічні показники діяльності ТОВ «Щедро» за 2021-2023 рр.

Найменування показника, тис.грн	Роки			Відхилення			
				Абсол., тис. грн+/-		Відн.,%	
	2021	2022	2023	2023/2021	2023/2022	2023/2021	2023/2022
1	2	3	4	5	6	7	8
Капітал							
Загальний капітал, тис. грн	1621076	2914913	2494101	873025	- 420812	154%	86%
Власний капітал, тис. грн	204 594	419 478	524789	320195	105311	257%	125%
Позиковий капітал, тис. грн	1361804	2442944	1934159	572355	- 508785	142%	79%
Ресурси							
Матеріальні витрати, тис. грн	4027018	3246888	3039265	- 987753	- 207623	75%	94%
Загальнопромислові витрати, тис. грн	8734	8340	7345	-1389	-995	84%	88%
Запаси, тис. грн	435507	703 366	471 808	36301	- 231558	108%	67%
Середньооблікова чисельність працівників, осіб	1 458	1 486	1 453	-5	-33	100%	98%
Фонд оплати праці, тис. грн	327 593	331 937	418 914	91321	86977	128%	126%
Економічні показники							
Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн	4287627	4861426	5 166 599	878972	305173	121%	106%
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн	3690515	3462229	3 533 767	- 156748	71538	96%	102%
Чистий фінансовий результат, тис. грн	154512	271925	105 311	-49201	- 166614	68%	39%

Джерело: розраховано за даними ТОВ «ЩЕДРО» (додатки Б та В) [33, 34].

До ключових параметрів належать доходи та витрати, рентабельність, структура витрат, оборотність активів, а також показники ліквідності та платоспроможності. Відповідно до табл. 1.8 загальний капітал ТОВ «Щедро» зріс із 1 621 076 тис. грн у 2021 році до 2 914 913 тис. грн у 2022 році, але в 2023 році скоротився до 2 494 101 тис. грн. Власний капітал ТОВ «Щедро» також демонструє позитивну динаміку, збільшившись у 2,5 рази за три роки (з 204 594 тис. грн до 524 789 тис. грн). Натомість нерозподілений прибуток (непокріті збитки) скоротився з -481 505 тис. грн у 2021 році до -161 309 тис. грн у 2023 році, що свідчить про поступове покращення фінансової стабільності.

Позиковий капітал, який у 2022 році значно зріс до 2 442 944 тис. грн, у 2023 році зменшився до 1 934 159 тис. грн, що може вказувати на оптимізацію боргового навантаження. Середньорічна вартість основних засобів ТОВ «Щедро» поступово зменшувалася, що може свідчити про амортизаційні витрати або оновлення активів. Вартість оборотних активів зросла в 2022 році до 7 732,41 тис. грн, проте у 2023 році скоротилася до 6 589,95 тис. грн. Запаси ТОВ «Щедро» демонструють нестабільну динаміку: після зростання в 2022 році до 703 366 тис. грн у 2023 році вони знизилися до 471 808 тис. грн.

Середньооблікова чисельність працівників ТОВ «Щедро» залишалася майже незмінною, коливаючись у межах 1 453–1 486 осіб. Водночас фонд оплати праці зріс за три роки, що свідчить про підвищення середнього рівня заробітної плати або збільшення витрат на персонал.

Чистий дохід від реалізації продукції ТОВ «Щедро» щорічно зростав з 4 287 627 тис. грн у 2021 році до 5 166 599 тис. грн у 2023 році. Однак собівартість реалізованої продукції не демонструвала стабільного зниження, що впливало на рівень прибутковості. Валовий прибуток зріс майже втричі – з 597 112 тис. грн у 2021 році до 1 632 832 тис. грн у 2023 році, що свідчить про ефективність цінової політики ТОВ «Щедро».

Операційна діяльність у 2021 році була збитковою (-76 695 тис. грн), проте вже у 2022 році підприємство отримало 271 296 тис. грн операційного прибутку, а в 2023 році – 179 774 тис. грн. Чистий фінансовий результат ТОВ «Щедро» мав

нестабільну динаміку: після зростання у 2022 році до 271 925 тис. грн у 2023 році він знизився до 105 311 тис. грн, що може бути наслідком зростання витрат або зниження маржинальної продукції.

Таким чином, динаміка основних економічних показників ТОВ «Щедро» вказує на позитивні тенденції у фінансово-господарській діяльності. Попри зростання доходів і валового прибутку, у 2023 році спостерігається зниження операційного та чистого фінансового результату, що потребує детальнішого аналізу витратної частини та можливих шляхів підвищення ефективності виробництва.

Витрати ТОВ «Щедро» відіграють ключову роль у формуванні його фінансових результатів, впливають на рентабельність та конкурентоспроможність продукції. Оптимізація витрат є важливим завданням для будь-якого бізнесу, адже саме ефективне управління ресурсами дозволяє підприємству досягати стратегічних цілей та забезпечувати стабільний розвиток.

ТОВ «Щедро» є одним із провідних виробників харчової продукції в Україні, що функціонує в умовах динамічного ринку, зростаючої конкуренції та змін у макроекономічному середовищі. Враховуючи ці фактори, аналіз структури та динаміки витрат підприємства є необхідним для оцінки його фінансового стану та виявлення резервів для зниження витратної складової. Особливу увагу слід приділити адміністративним витратам та витратам на збут, оскільки ці категорії безпосередньо впливають на ефективність управління ТОВ «Щедро» та його ринкові позиції. Витрати на збут відображають витрати на маркетингові заходи, логістику та просування продукції, що є важливими чинниками збільшення обсягів продажів. Адміністративні витрати, у свою чергу, включають витрати на управлінський персонал, оренду, комунальні послуги та інші витрати, пов'язані з функціонуванням ТОВ «Щедро». Тому аналіз адміністративних та витрат на збут ТОВ «Щедро», визначення їхнього впливу на фінансові показники підприємства, а також розробка рекомендацій щодо оптимізації витрат, які сприятимуть підвищенню ефективності діяльності ТОВ «Щедро» (табл.1.9).

Таблиця 1.9 - Динаміка адміністративних та витрат на збут ТОВ «ЩЕДРО» за 2021-2023 рр.

Найменування показника	Роки			Відхилення			
				Абсол., тис. грн+/-		Відн., %	
	2021	2022	2023	2023/ 2021	2023/ 2022	2023/ 2021	2023/ 2022
Адміністративні витрати, тис. грн	129576	136590	172522	42946	35932	133%	126%
Витрати на збут, тис. грн	521380	763553	916551	395171	152998	176%	120%

Джерело: розраховано за даними ТОВ «ЩЕДРО» (додатки Б та В) [33, 34].

Відповідно до табл. 1.9 адміністративні витрати ТОВ «Щедро» зростали протягом усього аналізованого періоду. У 2021 році цей показник становив 129 576 тис. грн, у 2022 році – 136 590 тис. грн, а у 2023 році – 172 522 тис. грн. Загальне зростання адміністративних витрат у 2023 році порівняно з 2021 роком становило 42 946 тис. грн. Найбільше збільшення витрат спостерігається у 2023 році, що може бути зумовлено індексацією заробітних плат адміністративного персоналу, збільшенням витрат на оренду, комунальні послуги та інші загальноуправлінські витрати.

Витрати на збут ТОВ «Щедро» також мали тенденцію до зростання, що свідчить про активізацію маркетингової діяльності компанії та розширення її ринкової присутності. У 2021 році витрати на збут становили 521 380 тис. грн, у 2022 році – 763 553 тис. грн, а у 2023 році – 916 551 тис. грн. Зростання цього показника у 2023 році порівняно з 2021 роком становило 395 171 тис. грн, таке зростання, ймовірно, пов'язане зі збільшенням витрат на рекламу, логістику, маркетингові кампанії, а також розширенням каналів дистрибуції.

Динаміка адміністративних витрат та витрат на збут ТОВ «Щедро» демонструє тенденцію до зростання, що може свідчити про розвиток компанії, вихід на нові ринки та посилення конкурентної боротьби. Водночас збільшення цих витрат потребує ефективного контролю та оптимізації, щоб забезпечити їхню раціональну структуру та уникнути надмірного навантаження на фінансові ресурси ТОВ «Щедро».

Адміністративні витрати ТОВ «Щедро» відіграють важливу роль у

формуванні загальних витрат підприємство, оскільки вони охоплюють витрати, пов'язані з управлінням підприємством та забезпеченням його функціонування. Адміністративні витрати включають заробітну плату адміністративного персоналу, витрати на канцелярські товари, оренду офісних приміщень, комунальні послуги та інші витрати, які не можуть бути прямо віднесені до конкретних видів продукції, але необхідні для підтримки виробничих процесів (табл. 1.10).

Заробітна плата та пов'язані з нею податки ТОВ «ЩЕДРО» залишаються найбільшою статтею адміністративних витрат. За три роки вони зросли з 83 134 тис. грн у 2021 році до 103 842 тис. грн у 2023 році, що свідчить про індексацію заробітних плат, розширення штату адміністративного персоналу або підвищення податкового навантаження.

Таблиця 1.10 - Динаміка адміністративних витрат ТОВ «ЩЕДРО» за 2021-2023 рр. тис. грн

Найменування показника	Роки			Відхилення			
				Абсол., тис. грн+/-		Відн., %	
	2021	2022	2023	2023/2021	2023/2022	2023/2021	2023/2022
Заробітна плата і пов'язані з нею податки	83134	84389	103842	20708	19453	125%	123%
Послуги сторонніх компаній	17577	25286	34113	16536	8827	194%	135%
Витрати по амортизації	7834	7974	5544	-2290	-2430	71%	70%
Обслуговування та ремонт	8734	8340	7345	-1389	-995	84%	88%
Витрати на оренду	0	2748	2879	2879	131	0%	105%
Комунальні платежі	1349	1725	1734	385	9	129%	101%
Інші витрати	10948	5985	8023	-2925	2038	73%	134%

Джерело: розраховано за даними ТОВ «ЩЕДРО» (додатки Б та В) [33, 34].

Витрати на послуги сторонніх компаній суттєво зросли – з 17 577 тис. грн у 2021 році до 34 113 тис. грн у 2023 році, пов'язано з розширенням обсягів аутсорсингових послуг, зокрема юридичних, бухгалтерських, консультаційних та ІТ-послуг.

Витрати на амортизацію мали нестабільну динаміку: з 7 834 тис. грн у 2021 році до 5 544 тис. грн у 2023 році, свідчить про зміну структури основних засобів або зменшення їх амортизаційного зносу.

Витрати на обслуговування та ремонт ТОВ «ЩЕДРО» поступово скорочувалися, що може вказувати на оптимізацію ремонтних робіт або заміну обладнання на новіші та менш затратні в обслуговуванні.

Оренда приміщень ТОВ «ЩЕДРО» як стаття витрат з'явилася лише у 2022 році, і у 2023 році вона зросла до 2 879 тис. грн, що свідчить про розширення офісних або виробничих площ компанії. Комунальні платежі залишаються стабільними, не демонструючи значних коливань, що може свідчити про раціональне використання ресурсів або застосування енергоефективних заходів. Інші адміністративні витрати мають нестабільну динаміку, проте у 2023 році вони збільшилися до 8 023 тис. грн, що може бути пов'язано з непередбаченими витратами або розширенням адміністративної діяльності.

Загальна тенденція адміністративних витрат ТОВ «Щедро» свідчить про їх постійне зростання. Основні фактори впливу – підвищення витрат на персонал, розширення використання аутсорсингових послуг, а також оренда приміщень. Водночас спостерігається скорочення амортизаційних витрат та витрат на обслуговування й ремонт, що може бути наслідком оптимізації ресурсів. Для підвищення ефективності управління адміністративними витратами доцільно розглянути заходи щодо їхньої оптимізації, зокрема через впровадження автоматизованих систем обліку та контролю витрат.

Витрати на збут є важливою складовою загальної структури витрат ТОВ «Щедро» на виробництво продукції, оскільки вони безпосередньо впливають на ефективність реалізації товарів і послуг (табл. 1.11).

Транспортні витрати ТОВ «Щедро» суттєво збільшилися: з 92 596 тис. грн у 2021 році до 177 471 тис. грн у 2023 році, пов'язано зі збільшенням обсягів перевезень, зміною логістичних маршрутів або зростанням вартості паливно-мастильних матеріалів та транспортних послуг.

Таблиця 1.11 - Динаміка витрати на збут ТОВ «ЩЕДРО» за 2021-2023 рр.
тис. грн

Найменування показника	Роки			Відхилення			
				Абсол., тис. грн+/-		Відн.,%	
	2021	2022	2023	2023/2021	2023/2022	2023/2021	2023/2022
Транспортні витрати	92596	103567	177471	84875	73904	192%	171%
Заробітна плата і пов'язані з нею податки	152896	151548	193296	40400	41748	126%	128%
Витрати на маркетинг і рекламу	221975	172500	174452	-47523	1952	79%	101%
Вибуття нематеріальних активів	0	14647	0	0	-14647	0%	0%
Матеріали	13199	12022	19965	6766	7943	151%	166%
Витрати по оренді	11152	13290	17632	6480	4342	158%	133%
Комунальні платежі	9735	12973	17876	8141	4903	184%	138%
Амортизація	9363	9836	8363	-1000	-1473	89%	85%
Послуги про передачу прав на використання торговельних марок (роялті)	0	278357	291669	291669	13312	0%	105%
Інші витрати	10462	8705	15827	5365	7122	151%	182%

Джерело: розраховано за даними ТОВ «ЩЕДРО» (додаток А) [33, 34].

Заробітна плата і податки на персонал зі збуту ТОВ «Щедро» також зросли з 152 896 тис. грн у 2021 році до 193 296 тис. грн у 2023 році - свідчити про підвищення заробітних плат, розширення штату або зростання податкового навантаження.

Витрати на маркетинг і рекламу мали нестабільну динаміку ТОВ «Щедро» у 2021 році вони становили 221 975 тис. грн, у 2022 році скоротилися до 172 500 тис. грн, а у 2023 році незначно зросли до 174 452 тис. грн, свідчать про перегляд маркетингових стратегій або оптимізацію рекламного бюджету.

Вибуття нематеріальних активів спостерігалось лише у 2022 році (14 647 тис. грн), що може бути пов'язано з продажом або списанням об'єктів інтелектуальної власності чи ліцензій.

Витрати на матеріали збільшилися з 13 199 тис. грн у 2021 році до 19 965 тис. грн у 2023 році є наслідком підвищення вартості пакувальних матеріалів або інших витратних ресурсів, необхідних для збуту. Витрати на оренду поступово зростали: з 11 152 тис. грн у 2021 році до 17 632 тис. грн у 2023 році свідчать про розширення торговельних або логістичних площ. Комунальні платежі також суттєво зросли – з 9 735 тис. грн у 2021 році до 17 876 тис. грн у 2023 році є наслідком збільшення вартості енергоресурсів або зростання обсягів використання комунальних послуг.

Витрати на амортизацію залишаються відносно стабільними, що свідчить про відсутність значних змін у використанні основних засобів, пов'язаних зі збутом ТОВ «Щедро». Витрати на роялті за використання торговельних марок з'явилися лише у 2022 році і зросли з 278 357 тис. грн до 291 669 тис. грн у 2023 році, що свідчить про використання нових торгових марок або ліцензійних угод. Інші витрати також зросли майже вдвічі з 10 462 тис. грн у 2021 році до 15 827 тис. грн у 2023 році, що може свідчити про непередбачені витрати, зміни у комерційній діяльності або введення нових статей витрат.

Витрати на збут ТОВ «Щедро» демонструють стійку тенденцію до зростання. Основними чинниками цього є збільшення транспортних витрат, витрат на заробітну плату збутового персоналу, роялті за використання торгових марок, оренди та комунальних платежів. Водночас спостерігається нестабільна динаміка витрат на рекламу та маркетинг, що може свідчити про адаптацію рекламної стратегії до ринкових умов.

Отже, організаційні та технологічні особливості діяльності ТОВ «Щедро», зокрема масштабне виробництво, розгалужена логістична система та активна маркетингова стратегія, безпосередньо впливають на структуру адміністративних витрат і витрат на збут. Зростання витрат на заробітну плату, оренду, транспортні послуги та маркетинг свідчить про динамічний розвиток компанії та розширення її ринкової присутності. Водночас автоматизація управлінських процесів та оптимізація логістики можуть сприяти зниженню витрат та підвищенню ефективності фінансового обліку.

РОЗДІЛ 2

СТАН ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ АДМІНІСТРАТИВНИХ ВИТРАТ ТА ВИТРАТ НА ЗБУТ НА ТОВ «ЩЕДРО»

2.1. Документування операцій з адміністративними витратами та витратами на збут в ТОВ «Щедро»

Ефективне управління витратами є ключовим фактором фінансової стабільності та конкурентоспроможності підприємства. Витрати на збут та адміністративні витрати відіграють важливу роль у формуванні собівартості продукції, визначенні прибутковості та оптимізації бізнес-процесів. ТОВ «Щедро» є одним із провідних виробників харчових продуктів в Україні, його фінансово-господарська діяльність значною мірою залежить від точності обліку та контролю витрат. Для документування господарських операцій ТОВ «Щедро» використовує програму BAS Бухгалтерія, яка дозволяє вести автоматизований облік витрат відповідно до національних стандартів бухгалтерського обліку та вимог податкового законодавства України.

Документування операцій з адміністративними витратами та витратами на збут у ТОВ «Щедро» здійснюється згідно з вимогами НП(С)БО 16 «Витрати» [27] та внутрішніх регламентів підприємства. Процес включає класифікацію витрат, використання первинної документації, облік у BAS Бухгалтерія, внутрішній контроль та формування звітності.

Адміністративні витрати ТОВ «Щедро» — це витрати, пов'язані з управлінням та обслуговуванням підприємства в цілому та вони включають [22]:

- витрати на оплату праці адміністративного персоналу;
- витрати на оренду офісних приміщень;
- витрати на комунальні послуги;
- витрати на зв'язок;
- витрати на канцелярські товари;
- витрати на юридичні та аудиторські послуги;

— інші загальногосподарські витрати.

У ТОВ «Щедро» для кожної операції, що спричиняє адміністративні витрати, необхідно оформлювати первинні документи, які підтверджують факт здійснення витрат і забезпечують правильність їх обліку.

Первинні документи ТОВ «Щедро» — це документи, які фіксують факти господарської діяльності підприємства та є основою для записів у бухгалтерському обліку [22]. Вони підтверджують факт здійснення операцій та мають юридичну силу для обліку витрат у ТОВ «Щедро». До таких документів ТОВ «Щедро» належать:

1) Рахунки — документи, що підтверджують факт надання товарів чи послуг постачальником адміністративних ресурсів (оренда приміщень, послуги зв'язку, канцелярія, інші ресурси для забезпечення адміністративної діяльності ТОВ «Щедро») (додаток Г) [22];

2) Акти виконаних робіт — документи, які підтверджують виконання робіт або надання послуг (наприклад, бухгалтерські або юридичні послуги, технічне обслуговування офісного обладнання) (додаток Д);

3) Накладні — документи, що фіксують передачу товарів або послуг, що використовуються для адміністративних потреб ТОВ «Щедро» (канцелярські товари, офісна техніка, меблі) [23, с. 87];

4) Платіжні інструкції та виписки банку — документи, що підтверджують оплату за адміністративні послуги або товари (наприклад, оплата оренди офісу, оплату комунальних послуг або податків, що відносяться до адміністративних витрат) [15, с. 136].

Після складання та отримання первинних документів вони повинні бути скановані або введені в автоматизовану систему обліку підприємства. В ТОВ «Щедро» для цього використовується система BAS Бухгалтерія, яка забезпечує обробку документів в електронному вигляді та автоматичне відображення витрат у бухгалтерському обліку. У цій системі здійснюється сканування або введення рахунків, актів та накладних для подальшої обробки, а також введення платіжних доручень та інших документів, що дозволяє бухгалтерії ТОВ «Щедро»

автоматично нараховувати витрати на відповідні рахунки.

Витрати на збут є однією з важливих складових загальних витрат ТОВ «Щедро». Вони пов'язані із забезпеченням процесу реалізації продукції ТОВ «Щедро», просуванням на ринку та підтримкою зв'язків з клієнтами. Для правильного обліку цих витрат необхідно впровадити систему документування та контролю, яка забезпечує їх точне відображення у фінансових звітах. Витрати на збут у ТОВ «Щедро» розподілені на кілька основних груп, залежно від їх природи та призначення (табл. 2.1).

Таблиця 2.1 – Класифікація витрат на збут ТОВ «Щедро»

Вид витрат	Характеристика
Витрати на оплату праці відділу збуту	До цієї категорії відносяться витрати на заробітну плату, премії та інші нарахування працівникам, які безпосередньо займаються реалізацією продукції, управлінням продажами та маркетингом.
Витрати на рекламу та маркетинг	Витрати включають витрати на створення рекламних матеріалів, участь у виставках, рекламу в медіа, соціальних мережах, а також витрати на маркетингові дослідження та просування бренду ТОВ «Щедро».
Логістичні витрати	До цієї групи належать витрати на транспортування товарів ТОВ «Щедро» від виробництва до кінцевого споживача, оренда складів, зберігання товару, упаковка та інші витрати, пов'язані з доставкою.
Витрати на упаковку	Витрати на упаковку продукції для збереження її якості та безпеки під час транспортування, а також витрати на тару для реалізації товарів.
Комісійні виплати	До витрат на збут також відносяться комісійні виплати дилерам, агентам або іншим посередникам, які залучають нових клієнтів чи сприяють продажу продукції ТОВ «Щедро».
Інші витрати на збут	Категорія включає витрати на телефонні послуги, кур'єрські послуги, витрати на організацію відправки товарів, утримання комунікаційних каналів з покупцями.

Джерело: розроблено автором за даними ТОВ «ЩЕДРО» [22].

Кожна операція, яка спричиняє витрати на збут, у ТОВ «Щедро» повинна бути підтверджена відповідними первинними документами. Первинні документи ТОВ «Щедро» (рахунки, акти, накладні тощо) скануються або вводяться вручну в систему. Для кожної операції у ТОВ «Щедро» створюється відповідний документ у системі BAS:

- документ «Надходження товарів і послуг» — для фіксації витрат на упаковку, рекламу, маркетинг, логістичні послуги;
- документ «Реалізація товарів і послуг» — для обліку витрат на комісії,

витрат на збут продукції;

- документ «Платіжне доручення» — для реєстрації платежів, пов'язаних із витратами на збут, таких як оплата рекламних послуг чи транспортування [22].

Для обліку витрат на оплату праці працівників відділу збуту ТОВ «Щедро» використовуються табелі обліку робочого часу, які фіксують фактичні робочі години. У разі непрацездатності працівників надаються листки непрацездатності, які підтверджують відсутність на роботі з причин хвороби. Розрахункові документи, такі як платіжні відомості та касові ордери, є необхідними для підтвердження виплат заробітної плати працівникам.

Для підтвердження витрат на рекламу та маркетинг ТОВ «Щедро» використовуються рахунки, акти виконаних робіт (додаток К) та договори з агентами або підрядниками. Акти виконаних робіт підтверджують результати рекламних кампаній або надані маркетингові послуги. Рахунки-фактури на рекламні послуги є основними документами для обліку фактичних витрат на рекламу та просування товарів [22].

Товарно-транспортні накладні (ТТН) є основними документами, що підтверджують транспортування продукції від ТОВ «Щедро» до замовника. Акти виконаних робіт використовуються для фіксації фактів надання логістичних послуг, а договори з перевізниками документують витрати на транспортні послуги, необхідні для доставки продукції.

Для обліку витрат на упаковку використовуються накладні, які підтверджують отримання упаковки та інших матеріалів для пакування продукції. Рахунки-фактури на закупівлю тари та упаковки забезпечують облік витрат на упаковку товару, який реалізується.

Договори з дилерами, агентами або іншими посередниками визначають умови комісійних виплат за реалізацію продукції. Акти виконаних робіт та рахунки-фактури використовуються для документування фактичних комісійних виплат та визначення сум винагород, що належать посередникам за продаж товару ТОВ «Щедро» [22].

Документи пов'язанні з адміністративними витратами та витратами на збут у ТОВ «Щедро» автоматично обробляються та формуються в бухгалтерську проводку. Завдяки цьому бухгалтер ТОВ «Щедро» може швидко отримувати звіти про витрати на збут, що дозволяє здійснювати аналіз і контролювати бюджет [22].

Отже, документування операцій з адміністративними витратами та витратами на збут в ТОВ «Щедро» є важливим елементом ефективного управління фінансами підприємства. Збір та обробка первинних документів, таких як рахунки, акти виконаних робіт, платіжні відомості, товарно-транспортні накладні та інші, забезпечують точний облік витрат та гарантують дотримання законодавчих вимог. Процес документування в системі BAS Бухгалтерія дозволяє автоматизувати та спростити облік, що підвищує прозорість та зменшує ймовірність помилок. Внутрішній контроль над документами, своєчасне їх зберігання та обробка є критично важливими для забезпечення фінансової стабільності та ефективності бізнес-процесів підприємства.

2.2. Синтетичний та аналітичний облік адміністративних витрат та витрат на збут ТОВ «Щедро»

Синтетичний та аналітичний облік адміністративних витрат та витрат на збут в ТОВ «Щедро» є важливими складовими ефективного управління фінансами підприємства, що забезпечують точність та прозорість в обліку витрат. Синтетичний облік дає змогу узагальнити інформацію про загальні суми витрат, тоді як аналітичний облік дозволяє деталізувати їх за окремими статтями, що дає можливість глибше аналізувати ефективність витратних процесів. Взаємодія цих двох рівнів обліку забезпечує не тільки точне відображення витрат у фінансових звітах, а й підтримує оперативне управління витратами, оптимізуючи фінансові потоки та забезпечуючи досягнення стратегічних цілей підприємства [1, с. 28].

Відповідно до облікової політики ТОВ «Щедро» адміністративні витрати обліковуються з використанням субрахунків рахунку 92 «Адміністративні

витрати». Зокрема, витрати на оплату праці адміністративного та управлінського персоналу відображаються за дебетом субрахунку 922, витрати на проведення відряджень – також за дебетом 922, а витрати на організаційні заходи (наприклад, річні збори) – за субрахунком 921. Орендні витрати та знос приміщень і обладнання, пов'язаних із діяльністю адміністрації, обліковуються відповідно на субрахунках 923 та 131. Юридичні послуги відображаються на субрахунку 924. Зазначене свідчить про деталізований підхід до обліку адміністративних витрат, що забезпечує прозорість управлінських рішень та відповідність вимогам стандартів бухгалтерського обліку.

Синтетичний облік адміністративних витрат на підприємстві ТОВ «Щедро» здійснюється через використання рахунку 92 «Адміністративні витрати», який є основним інструментом для обліку витрат, пов'язаних з управлінням та обслуговуванням підприємства. Рахунок 92 використовується для узагальнення всіх витрат, які не пов'язані безпосередньо з виробничим процесом, але необхідні для забезпечення нормальної діяльності організації (табл. 2.2).

Таблиця 2.2 – Кореспонденція рахунків з обліку адміністративних витрат ТОВ «Щедро»

Зміст господарської операції	Дт	Кт
Нараховано заробітну плату адміністрації та управлінському персоналу ТОВ «Щедро»	922	66
Списано витрати на відрядження робітників адміністрації та управлінському персоналу ТОВ «Щедро»	922	66
Списано витрати на проведення річних зборів органів управління ТОВ «Щедро»	921	631
Нараховано орендну плату за оренду приміщення, що використовується для розміщення адміністрації та управлінському персоналу ТОВ «Щедро»	923	631
Відображено суму ПДВ, що включена до орендної плати ТОВ «Щедро»	641	631
Нараховано знос приміщень та обладнання, що використовується адміністрацією та управлінським персоналом ТОВ «Щедро»	923	131
Нараховано витрати на юридичні послуги ТОВ «Щедро» відповідно до актів виконаних робіт	924	631

Джерело: розроблено автором за даними ТОВ «ЩЕДРО» [10].

За дебетом рахунку 92 відображаються всі адміністративні витрати ТОВ «Щедро». До таких витрат відносяться, зокрема, витрати на заробітну плату

адміністративного персоналу, оренду офісних приміщень, комунальні послуги, витрати на канцелярські товари, оплату юридичних та консультаційних послуг, а також інші витрати, що виникають в процесі управління та підтримки функціонування підприємства. Таким чином, на цьому рахунку фіксуються всі витрати, які здійснюються для забезпечення адміністративної діяльності ТОВ «Щедро», незалежно від їх конкретного виду.

Списання адміністративних витрат на ТОВ «Щедро» здійснюється відповідно до облікової політики підприємства з використанням рахунку 92 «Адміністративні витрати» та його аналітичних субрахунків (921–924). Зокрема, витрати, пов'язані з оплатою праці адміністративного персоналу, витратами на відрядження, оренду адміністративних приміщень, амортизацію основних засобів адміністрації, а також витратами на юридичні та інші управлінські послуги, відображаються за дебетом рахунку 92 та відповідними кредитами рахунків 66 «Розрахунки з оплати праці», 631 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками», 131 «Знос основних засобів» тощо. Наприкінці звітного періоду такі витрати підлягають списанню у складі загальногосподарських витрат на фінансові результати, що дозволяє визначити чистий прибуток або збиток підприємства.

Такий підхід до синтетичного обліку адміністративних витрат дозволяє забезпечити прозорість і точність у відображенні витрат, що безпосередньо впливають на формування фінансових результатів ТОВ «Щедро». Систематизація адміністративних витрат на рахунку 92 сприяє зручному контролю за їх рівнем та дозволяє здійснювати ефективний аналіз витрат на управлінські функції.

Синтетичний облік витрат на збут у ТОВ «Щедро» ведеться на рахунку 93 «Витрати на збут», який призначений для узагальнення інформації про витрати, пов'язані зі збутом продукції, товарів, робіт та послуг (табл.2.3). Синтетичний облік забезпечує систематизацію витрат, що виникають у процесі реалізації продукції, та є основою для подальшого аналізу ефективності збутової політики підприємства.

Таблиця 2.3 – Кореспонденція рахунків з обліку витрат на збут ТОВ «Щедро»

Зміст господарської операції	Дт	Кт
Нараховано знос основних засобів ТОВ «Щедро» торговельного призначення	93	131
Нараховано знос необоротних матеріальних активів ТОВ «Щедро» збутового призначення	93	132
Списано рекламні буклети (виробничі запаси)	93	209
Нараховано заробітну плату маркетологам та менеджерам зі збуту ТОВ «Щедро»	93	661
Нараховано забезпечення виплат відпусток працівникам відділу збуту за звітний період	93	471
Нараховано єдиний соціальний внесок на заробітну плату маркетологів та менеджерів зі збуту ТОВ «Щедро»	93	651
Відображено витрати на послуги інтернет для відділу збуту	93	631
Списано витрати на продаж на фінансовий результат	79	93

Джерело: розроблено автором за даними ТОВ «ЩЕДРО» [10].

Основними статтями витрат ТОВ «Щедро», що обліковуються на рахунку 93, є витрати на оплату праці персоналу збутового відділу, витрати на рекламу та маркетинг (розробка рекламних матеріалів, участь у виставках, просування в засобах масової інформації), транспортні витрати (доставка продукції покупцям, витрати на паливо), витрати на зберігання (оренда складських приміщень, заробітна плата працівників складу), комісійні винагороди посередникам та інші витрати, пов'язані з підтримкою збутової діяльності. Витрати акумулюються на дебеті рахунку 93 протягом звітного періоду, а в кінці періоду списуються на рахунок 79 «Фінансові результати», що дозволяє визначити їх вплив на загальний прибуток підприємства [10].

Синтетичний облік витрат на збут відіграє важливу роль у фінансовому управлінні ТОВ «Щедро», оскільки забезпечує об'єктивну оцінку загального рівня витрат, необхідних для реалізації продукції, він дозволяє ТОВ «Щедро» визначати собівартість реалізованої продукції, аналізувати ефективність збутової діяльності, а також приймати управлінські рішення щодо оптимізації витратної політики. Грамотне ведення цього обліку сприяє раціональному розподілу фінансових ресурсів та підвищенню прибутковості ТОВ «Щедро».

Аналітичний облік витрат ТОВ «Щедро» передбачає детальний розподіл витрат за їх видами, об'єктами обліку та центрами відповідальності. Його мета — забезпечення прозорості витратної структури, підвищення точності прогнозування фінансових показників та оптимізація ресурсів ТОВ «Щедро».

Згідно з міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ) [19] та НП(С)БО, адміністративні витрати та витрати на збут ТОВ «Щедро» відносяться до операційних витрат підприємства, однак мають різний економічний зміст та цільове спрямування.

Аналітичний облік адміністративних витрат ТОВ «Щедро» є важливим елементом управлінського обліку, оскільки забезпечує детальну оцінку фінансових ресурсів, спрямованих на організаційне та управлінське забезпечення діяльності підприємства. Для підвищення інформативності аналізу адміністративні витрати в ТОВ «Щедро» класифікуються за центрами відповідальності, що дозволяє визначити ефективність використання ресурсів у фінансовому, кадровому, юридичному та інших відділах. Такий підхід сприяє підвищенню прозорості витрат та вдосконаленню механізмів контролю за їх доцільністю. Окрім цього, структуризація витрат в ТОВ «Щедро» за функціональними групами, такими як заробітна плата, оренда, комунальні платежі, витрати на консультаційні послуги, дозволяє ТОВ «Щедро» формувати обґрунтовані управлінські рішення щодо оптимізації витратної політики. Застосування такого підходу забезпечує можливість ідентифікації основних статей витрат, що можуть бути скорочені або перерозподілені без шкоди для ефективності діяльності підприємства [22].

Аналітичний облік витрат на збут ТОВ «Щедро» дозволяє оцінювати ефективність збутової діяльності та оптимізувати витрати, пов'язані з реалізацією продукції. У ТОВ «Щедро» витрати на збут класифікуються за видами продукції, що дає змогу визначити фінансове навантаження на окремі категорії товарів, такі як маргарин, олія, соуси тощо. Така деталізація сприяє прийняттю обґрунтованих управлінських рішень щодо коригування цінової політики та маркетингових заходів для окремих продуктів ТОВ «Щедро». Окрім цього, важливим критерієм

обліку в ТОВ «Щедро» є канали збуту, які охоплюють гуртову та роздрібну торгівлю, експортні поставки, що дозволяє оцінити фінансову ефективність кожного напрямку реалізації. Додатково в ТОВ «Щедро» аналізується географічний аспект збуту, зокрема розподіл витрат між внутрішнім та міжнародним ринками, що є критично важливим для ТОВ «Щедро», орієнтованого на експортну діяльність. Вивчення цих аспектів дозволяє виявити регіони з найбільшою рентабельністю збуту та визначити необхідність адаптації маркетингових стратегій під конкретні ринки.

Важливим аспектом аналітичного обліку є динамічний аналіз витрат у розрізі часових періодів (місяць, квартал, рік), що дозволяє оцінювати тенденції змін та виявляти чинники, які впливають на їх коливання. Регулярний моніторинг адміністративних витрат та витрат на збут у часовому аспекті дає змогу приймати своєчасні коригувальні рішення, знижувати неефективні витрати та впроваджувати стратегії, спрямовані на раціоналізацію фінансових ресурсів ТОВ «Щедро» [22].

Таким чином, синтетичний та аналітичний облік адміністративних витрат та витрат на збут ТОВ «Щедро» є важливими інструментами для ефективного управління фінансами підприємства. Синтетичний облік дозволяє узагальнювати інформацію про витрати на загальному рівні, що забезпечує точне відображення загальних фінансових результатів компанії. Аналітичний облік, в свою чергу, детально розкриває структуру витрат, що дозволяє ідентифікувати ефективність витрат і визначати можливості для їх оптимізації. Збалансоване використання обох видів обліку сприяє зниженню витрат і покращенню фінансової стійкості підприємства.

2.3. Розкриття інформації про адміністративні витрати та витрати на збут у фінансовій та внутрішньогосподарській звітності ТОВ «Щедро»

Розкриття інформації про адміністративні витрати та витрати на збут у фінансовій та внутрішньогосподарській звітності ТОВ «Щедро» є важливим аспектом для оцінки ефективності управління та фінансового стану підприємства. У фінансовій звітності, згідно з П(С)БО 16 «Витрати» [27], адміністративні витрати відображаються у «Звіт про фінансові результати» як витрати періоду. До адміністративних витрат у ТОВ «Щедро» відносяться витрати на оплату праці адміністративного персоналу, амортизація основних засобів адміністративного призначення, витрати на оренду офісних приміщень, комунальні послуги та юридичні послуги. Аналогічно, витрати на збут також вказуються у Звіті про фінансові результати, включають витрати на оплату праці персоналу відділу збуту, рекламу, транспортування та зберігання продукції, а також комісійні винагороди посередникам і витрати на гарантійне обслуговування продукції.

Внутрішньогосподарська звітність ТОВ «Щедро» виконує стратегічну функцію в системі управління підприємством, забезпечуючи комплексний контроль за адміністративними витратами та витратами на збут. Вона виступає важливим аналітичним інструментом для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, спрямованих на підвищення економічної ефективності та фінансової стабільності підприємства. Завдяки деталізованому підходу до обліку витрат у межах внутрішньогосподарської звітності забезпечується глибокий аналіз їх структури, динаміки та відповідності бюджетним показникам, що дозволяє оптимізувати витрати та розподіл ресурсів [22].

Основними аспектами розкриття інформації у внутрішньогосподарській звітності ТОВ «Щедро» є деталізація витрат за центрами відповідальності, що дозволяє оцінити продуктивність кожного підрозділу та виявити можливості для зниження витрат. Порівняльний аналіз фактичних витрат із запланованими бюджетними показниками сприяє своєчасному виявленню відхилень та розробці коригувальних заходів. Глибокий аналіз відхилень дає змогу визначити причини

їх виникнення та розробити стратегії оптимізації витрат, що включає раціоналізацію використання ресурсів, підвищення продуктивності та усунення неефективних витрат. Внутрішньогосподарська звітність ТОВ «Щедро» також містить структурний та динамічний аналіз витрат, оцінку рентабельності продажів, що є необхідним для стратегічного планування та прогнозування фінансових результатів. Таким чином, вона забезпечує прозоре та ефективне управління фінансовими ресурсами підприємства, сприяючи підвищенню його конкурентоспроможності [22].

У внутрішньогосподарській звітності ТОВ «Щедро» розкриття інформації про адміністративні витрати та витрати на збут здійснюватися через такі документи:

- Бюджет адміністративних витрат та витрат на збут – плановий документ, що містить заплановані показники витрат ТОВ «Щедро» на певний період;
- Звіт про фактичні адміністративні витрати та витрати на збут – документ, що відображає фактичні витрати ТОВ «Щедро» у порівнянні з бюджетними показниками;
- Звіт про динаміку адміністративних витрат та витрат на збут – містить аналіз змін у витратах за певний період, що дозволяє оцінити тенденції та виявити проблемні зони;
- Внутрішній звіт про рентабельність продажів – містить аналіз впливу адміністративних витрат і витрат на збут на фінансові результати ТОВ «Щедро»;
- Матеріали управлінського аналізу ТОВ «Щедро» – включають різні аналітичні записки, довідки та експертні висновки щодо оптимізації витрат [22].

Вище зазначенні документи є основою для ефективного фінансового контролю, прийняття управлінських рішень та забезпечення прозорості витрат у ТОВ «Щедро».

Фінансова звітність є основним джерелом інформації для аналізу витрат ТОВ «Щедро», зокрема адміністративних витрат та витрат на збут. Відповідно до НП(С)БО [28] та МСФЗ [19], підприємства повинні відображати ці витрати у своїх

звітних формах, що забезпечує прозорість та достовірність фінансових показників.

Розкриття інформації про адміністративні витрати та витрати на збут у фінансовій звітності ТОВ «Щедро» здійснюється у Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід), де ці витрати відображаються як витрати періоду. ТОВ «Щедро» формує фінансову звітність щоквартально та щорічно, відповідно до вимог законодавства та внутрішніх регламентів. Річна фінансова звітність ТОВ «Щедро» подається до відповідних контролюючих органів та використовується для аналізу фінансового стану підприємства. Процес розкриття цих витрат передбачає їх класифікацію, деталізацію та аналіз динаміки змін, що дає змогу керівництву ТОВ «Щедро» приймати обґрунтовані управлінські рішення, що також сприяє оцінці витратної політики підприємства та розробці заходів щодо її оптимізації [22].

У Звіті про фінансові результати ТОВ «Щедро» адміністративні витрати та витрати на збут класифікуються як витрати періоду, що безпосередньо впливають на фінансові результати підприємства, зокрема на формування чистого прибутку.

Адміністративні витрати розкривають результати у ф. 2 р. 2130 та охоплюють сукупність витрат, пов'язаних з організаційним, управлінським та загальногосподарським забезпеченням діяльності ТОВ «Щедро», до їх складу входять:

- витрати на оплату праці адміністративного персоналу, включаючи нарахування на соціальне страхування;
- амортизація основних засобів адміністративного призначення;
- витрати на утримання та оренду офісних приміщень;
- витрати на забезпечення зв'язку, комунальні послуги та офісне приладдя;
- витрати на юридичні, аудиторські та консультаційні послуги, що сприяють забезпеченню правової та фінансової стабільності ТОВ «Щедро» [22].

Витрати на збут у ф.2 висвітлюються на р. 2150, які включають витрати, пов'язані з процесами реалізації продукції, що забезпечують ефективне функціонування системи збуту ТОВ «Щедро», до таких витрат належать:

- витрати на маркетингові заходи, рекламні кампанії та просування продукції ТОВ «Щедро» на ринку;
- витрати на оплату праці персоналу, залученого до збутової діяльності ТОВ «Щедро»;
- витрати на транспортування продукції ТОВ «Щедро», її пакування та складське зберігання;
- комісійні виплати посередникам та витрати на гарантійне обслуговування споживачів [22].

Таким чином, розкриття адміністративних витрат та витрат на збут у фінансовій звітності ТОВ «Щедро» забезпечує комплексну оцінку ефективності управління ресурсами, дозволяючи здійснювати фінансовий аналіз та приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо оптимізації витратної політики.

Розкриття інформації про адміністративні витрати та витрати на збут у також здійснюється у Примітках до фінансової звітності ТОВ «Щедро» з метою деталізації їх складу та обґрунтування змін у динаміці витрат. У примітках може бути зазначено:

- деталізацію адміністративних витрат та витрат на збут за основними статтями;
- обґрунтування змін у адміністративних витратах та витратах на збут порівняно з попередніми періодами;
- інформацію про методи оцінки адміністративних витрат та витрат на збут та критерії їх визнання [22].

Таким чином, фінансова звітність ТОВ «Щедро» забезпечує структуроване розкриття адміністративних витрат та витрат на збут, що сприяє аналізу ефективності діяльності підприємства, обґрунтованості прийняття управлінських рішень та дотриманню стандартів бухгалтерського обліку.

Отже, розкриття інформації про адміністративні витрати та витрати на збут у фінансовій та внутрішньогосподарській звітності ТОВ «Щедро» є важливим елементом управління фінансовими ресурсами підприємства. Фінансова звітність забезпечує зовнішніх користувачів узагальненою інформацією про витрати

періоду, що впливають на фінансовий результат, тоді як внутрішньогосподарська звітність надає детальний аналіз витрат за центрами відповідальності, дозволяючи контролювати їх динаміку та ефективність використання. Комплексний підхід до обліку та аналізу цих витрат сприяє підвищенню прозорості управлінських рішень, оптимізації витратної політики та покращенню фінансової стійкості підприємства.

2.4. Аналіз ефективності адміністративних витрат та витрат на збут ТОВ «Щедро» та пропозиції щодо їх оптимізації

Аналіз ефективності адміністративних витрат та витрат на збут ТОВ «Щедро» є важливим аспектом для підвищення фінансової стабільності підприємства та оптимізації його витратної політики. Адміністративні витрати та витрати на збут ТОВ «Щедро» безпосередньо впливають на загальну собівартість продукції та прибутковість підприємства, тому їх детальний аналіз дозволяє виявити неефективні напрямки витрачання ресурсів. З метою підвищення ефективності діяльності компанії необхідно розробити заходи для оптимізації адміністративних витрат і витрат на збут, що забезпечить зниження витрат і, як наслідок, покращення фінансових результатів підприємства.

Темп зміни адміністративних та збутових витрат у ТОВ «Щедро» є важливим індикатором ефективності фінансового управління підприємства та його здатності адаптуватися до змінюваних умов ринку. Вивчення темпів адміністративних та збутових витрат дозволяє ТОВ «Щедро» оцінити, як вони змінюються у часі, та виявити потенційні проблеми, що виникають через неефективне використання ресурсів (табл. 2.4). Аналіз динаміки адміністративних та збутових витрат дає змогу виявити основні фактори, що впливають на їх збільшення або зменшення, розробити стратегії для оптимізації витрат та покращення фінансових результатів ТОВ «Щедро».

Таблиця 2.4 – Темпи змін адміністративних витрат та витрат на збут у ТОВ «Щедро»

Показник	Роки		
	2021	2022	2023
Адміністративні витрати (тис. грн)	129576	136590	172522
Абсолютний приріст адм. витрат (тис. грн)	-2098	7014	35932
Темп приросту адм. витрат (%)	-1,59%	5,41%	26,31%
Темп зростання адм. витрат (%)	98,41%	105,41%	126,31%
Витрати на збут (тис. грн)	521380	763553	916551
Абсолютний приріст витрат на збут (тис. грн)	7254	242173	152998
Темп приросту витрат на збут (%)	1,41%	46,45%	20,04%
Темп зростання витрат на збут (%)	101,41%	146,45%	120,04%

Джерело: розроблено автором за даними ТОВ «ЩЕДРО» [22].

Адміністративні витрати ТОВ «Щедро» демонстрували різну динаміку впродовж 2021-2023 років. У 2021 році відбулося незначне скорочення на 2098 тис. грн (-1.59%), що, ймовірно, було наслідком оптимізації витрат або перегляду адміністративного персоналу. Проте вже у 2022 році витрати зросли на 7014 тис. грн (5.41%), що може свідчити про поступове збільшення управлінських витрат. Найбільш суттєве зростання зафіксовано у 2023 році – на 35932 тис. грн (26.31%), що, ймовірно, пов'язано з розширенням управлінського апарату, підвищенням витрат на організаційні процеси або адаптацією до нових ринкових умов.

Витрати на збут ТОВ «Щедро» також мали тенденцію до зростання. У 2021 році їх збільшення було незначним (1.41%), однак у 2022 році вони різко зросли на 46.45%, що може пояснюватися активізацією маркетингових заходів, виходом на нові ринки та збільшенням логістичних витрат. У 2023 році темпи зростання сповільнилися, але залишалися значними – 20,04%, що свідчить про подальше розширення комерційної діяльності підприємства. Загалом, спостерігається позитивна динаміка як адміністративних витрат, так і витрат на збут, що може свідчити про масштабування бізнесу ТОВ «Щедро» та його адаптацію до нових умов ринку.

Рентабельність адміністративних витрат та витрат на збут є важливим показником фінансової ефективності ТОВ «Щедро», оскільки відображає рівень прибутковості ТОВ «Щедро» відносно понесених витрат на управління та

реалізацію продукції. Висока рентабельність свідчить про ефективне використання ресурсів, тоді як низький показник може вказувати на необхідність оптимізації витрат або перегляду стратегії збуту. Аналіз динаміки показників рентабельності ТОВ «Щедро» (табл. 2.5) дозволяє оцінити, наскільки раціонально компанія використовує свої фінансові ресурси, визначити можливості для підвищення ефективності операційної діяльності. Розрахунок рентабельності адміністративних витрат (ф. 2.1) та витрат на збут (ф.2.2), де:

P – рентабельність;

AB – адміністративні витрати;

$BЗ$ – витрати на збут;

$ЧД$ - Чистий дохід від реалізації продукції [31, с. 218].

$$P_{AB} = (AB / ЧД) \times 100\% \quad (2.1)$$

$$P_{BЗ} = (BЗ / ЧД) \times 100\% \quad (2.2)$$

Таблиця 2.5 - Аналіз ефективності через оцінку рентабельності адміністративних та збутових витрат у ТОВ «Щедро»

Показники	Роки		
	2021	2022	2023
Адміністративні витрати (тис. грн)	129576	136590	172522
Витрати на збут (тис. грн)	521380	763553	916551
Чистий дохід від реалізації продукції (тис. грн)	4287627	4861426	5166599
Рентабельність адміністративних витрат ($P_{ав}$) (%)	3,02	2,81	3,34
Рентабельність витрат на збут ($P_{вз}$) (%)	12,16	15,71	17,74

Джерело: розроблено автором за даними ТОВ «ЩЕДРО»

Відповідно до табл. 2.5 аналіз рентабельності адміністративних та збутових витрат ТОВ «Щедро» показує змінну динаміку ефективності використання цих витрат у 2021-2023 роках. Рентабельність адміністративних витрат у 2021 році становила 3,02%, проте у 2022 році спостерігалось її зниження до 2,81%, що може свідчити про зростання адміністративних витрат ТОВ «Щедро» швидше, ніж зростання чистого доходу. Однак у 2023 році цей показник зріс до 3,34%, що може бути наслідком покращення управління адміністративними процесами та їхньої ефективності.

Рентабельність витрат на збут ТОВ «Щедро» продемонструвала стабільну позитивну динаміку: з 12,16% у 2021 році до 15,71% у 2022 році, а у 2023 році досягла 17,74%, свідчить про те, що компанія ефективно використовує витрати на збут, оскільки вони сприяють зростанню чистого доходу. Загалом, зростання рентабельності витрат на збут вказує на покращення маркетингових та логістичних стратегій, тоді як рентабельність адміністративних витрат демонструє потребу в подальшій оптимізації витрат для забезпечення їх більшої ефективності.

Управління витратами є важливим аспектом фінансової стратегії будь-якого підприємства, оскільки воно впливає на прибутковість та конкурентоспроможність компанії. Для ТОВ «Щедро» адміністративні витрати та витрати на збут є ключовими складовими операційних витрат, що визначають ефективність управління ресурсами та маркетингової політики. Аналіз динаміки цих витрат у 2021–2023 роках показав як тенденції до оптимізації, так і суттєве зростання у певні періоди, що може свідчити про розширення діяльності компанії. Для оцінки ефективності управління цими витратами доцільно провести SWOT-аналіз (табл. 2.6), який допоможе визначити сильні та слабкі сторони, можливості та загрози, що впливають на фінансову стійкість ТОВ «Щедро».

Отже, SWOT-аналіз показує, що адміністративні витрати та витрати на збут ТОВ «Щедро» мають як позитивні, так і негативні тенденції. Сильні сторони включають ефективне управління витратами у певні періоди та зростання збутової активності. Водночас, нестабільність витрат, ризики економічного середовища та конкуренція потребують додаткової уваги до стратегій оптимізації. Використання новітніх технологій та підходів до управління може сприяти підвищенню ефективності витрат та забезпеченню сталого розвитку ТОВ «Щедро».

Облік адміністративних витрат та витрат на збут є важливими аспектами фінансового управління підприємства, оскільки вони безпосередньо впливають на загальну економічну ефективність та прибутковість компанії.

ТОВ «Щедро», як виробник та постачальник продукції, зіштовхується з необхідністю точного обліку цих витрат для забезпечення прозорості фінансових операцій та оптимізації витратних статей.

Таблиця 2.6 - SWOT-Аналіз ефективності адміністративних витрат та витрат на збут ТОВ «Щедро»

Фактори	Сильні сторони (Strengths)	Слабкі сторони (Weaknesses)
Адміністративні витрати	- Оптимізація витрат у 2021 році, що свідчить про ефективне управління ресурсами.	- Значне зростання у 2023 році (26.31%), що може свідчити про неефективне управління деякими адміністративними витратами.
	- Зростання витрат у 2023 році може бути пов'язане з розвитком компанії та розширенням управлінських процесів.	- Відсутність стабільної тенденції до оптимізації.
Витрати на збут	- Агресивна маркетингова стратегія у 2022 році призвела до збільшення продажів.	- Різке зростання витрат на збут у 2022 році (46.45%) може свідчити про непропорційне зростання маркетингових і логістичних витрат.
	- Стабільне зростання у 2023 році вказує на ефективність збутової діяльності.	- Висока залежність від ринкових змін.
	Можливості (Opportunities)	Загрози (Threats)
Адміністративні витрати	- Автоматизація адміністративних процесів може сприяти зниженню витрат.	- Зростання вартості послуг та адміністративних витрат через інфляцію.
	- Оптимізація структури управління та впровадження сучасних ІТ-рішень.	- Ризики нестабільності економічної ситуації в країні.
Витрати на збут	- Використання цифрових каналів маркетингу для зниження витрат на рекламу.	- Коливання попиту на продукцію, що може призвести до невиправданого зростання витрат на збут.
	- Розширення ринків збуту за рахунок виходу на міжнародні ринки.	- Конкуренція та необхідність значних інвестицій у маркетинг для збереження позицій на ринку.

Джерело: розроблено автором за даними ТОВ «ЩЕДРО» [22].

Однак, на практиці виникають проблеми у ТОВ «Щедро», які пов'язані з правильністю обліку, розподілом витрат та їх впливом на кінцеві фінансові результати підприємства. Проблеми обліку адміністративних витрат та витрат на збут у ТОВ «Щедро» можуть бути різноманітними та суттєво впливати на фінансову ефективність підприємства, а саме:

1) Однією з основних проблем ТОВ «Щедро» є складність правильного та об'єктивного розподілу адміністративних витрат між різними підрозділами компанії. Деякі витрати можуть бути спільними для кількох функцій (наприклад,

витрати на управління персоналом або оренду), що ускладнює точне визначення їх частки в загальних витратах, особливо в умовах розширення ТОВ «Щедро».

2) Недостатній рівень автоматизації обліку витрат на збут і адміністративних витрат може призвести до помилок в облікових записах, несвочасного внесення коригувань або відсутності чіткої звітності ТОВ «Щедро», що, в свою чергу, може негативно вплинути на процес ухвалення управлінських рішень та ефективність контролю витрат.

3) Існує проблема в класифікації витрат на збут та адміністративних витрат, що можуть перекриватися. Наприклад, витрати на рекламу можуть бути віднесені або до витрат на збут, або до адміністративних витрат, що ускладнює аналіз ефективності використання ресурсів [22].

4) У випадку недостатнього контролю за витратами на збут, особливо при їх швидкому зростанні (як було помічено в 2022 році), можуть виникнути ситуації, коли витрати на збут перевищують можливості ТОВ «Щедро» по їх ефективному відшкодуванню через дохід, що призводить до зниження рентабельності та фінансової стабільності підприємства.

5) У ТОВ «Щедро» відсутня єдина методологія для оцінки та контролю витрат, що ускладнює проведення аналізу ефективності витрат на збут та адміністративних витрат, без таких стандартів важко оцінити, наскільки ефективно використовуються ресурси для забезпечення діяльності компанії [22].

Таким чином, для подолання проблем ТОВ «Щедро» необхідно впровадити систему більш чіткої класифікації витрат, автоматизацію обліку та регулярний моніторинг витратних статей, що дозволить знижувати фінансові ризики та підвищити ефективність управління ресурсами.

Оптимізація адміністративних витрат та витрат на збут є важливим аспектом фінансового управління підприємства, оскільки вона безпосередньо впливає на прибутковість та конкурентоспроможність компанії. ТОВ «Щедро», зважаючи на постійне зростання витрат у цих категоріях, потребує впровадження ефективних заходів для зниження неефективних витрат і підвищення їхньої результативності. Тому важливо розробити стратегії, спрямовані на вдосконалення внутрішніх

процесів, автоматизацію обліку витрат та покращення взаємодії між підрозділами, що дозволить ТОВ «Щедро» оптимізувати витрати, зберігаючи високу якість обслуговування та зростання доходів. Пропонуємо для ТОВ «Щедро» рекомендації щодо оптимізації ефективності адміністративних витрат та витрат на збут:

1) Впровадження сучасних інформаційних систем для автоматизації обліку адміністративних та збутових витрат ТОВ «Щедро» може здійснюватися через програмні рішення, такі як SAP ERP, Microsoft Dynamics 365 або Oracle NetSuite. Дані системи забезпечують високий рівень інтеграції та автоматизації фінансових процесів, що дозволяє зменшити кількість помилок, скоротити час на обробку даних та підвищити точність звітності. Вони також дають змогу оперативно відстежувати витрати та коригувати стратегії управління, що сприяє зниженню ймовірності нецільових витрат та підвищенню ефективності бізнес-процесів ТОВ «Щедро».

2) Проведення регулярного аудиту адміністративних витрат дозволить ТОВ «Щедро» виявити надлишкові витрати та визначити області для скорочення. Наприклад, можна переглянути ефективність роботи офісного персоналу, зменшити витрати на оренду приміщень за рахунок оптимізації простору, або використання більш ефективних технологій у роботі з документами.

3) Встановлення чітких бюджетних лімітів для кожної категорії витрат дозволить ТОВ «Щедро» забезпечити більш строгий контроль за їх рівнем. Регулярний моніторинг фактичних витрат у порівнянні з бюджетними дозволить своєчасно коригувати стратегії та знижувати витрати, які перевищують заплановані показники.

4) Розглянути можливість аутсорсингу деяких адміністративних функцій, таких як бухгалтерія, HR чи IT підтримка, що дозволить зменшити витрати на утримання власних співробітників та зосередитися на більш важливих для компанії аспектах.

5) У витратах на збут важливим є управління логістичними витратами. Оптимізація логістики та удосконалення процесів зберігання і транспортування

товарів дозволить ТОВ «Щедро» зменшити витрати на транспортування та складування продукції. Крім того, ефективніше управління запасами та зниження рівня надлишкових складських запасів допоможе зменшити витрати.

6) Оцінка ефективності поточних маркетингових кампаній та концентрація на найбільш прибуткових каналах продажу дозволить скоротити непотрібні витрати на рекламу та промоакції. Розробка цільових стратегій маркетингу для конкретних сегментів ринку також дозволить знизити витрати, спрямовані на залучення клієнтів, одночасно підвищуючи їх ефективність.

7) Оптимізація витрат на закупівлю товарів і послуг через перегляд умов співпраці ТОВ «Щедро» з постачальниками та партнерами дозволить знизити собівартість товарів та витрати на збут. Переговори щодо знижок за великий обсяг закупівель або зміна постачальників на більш вигідних умовах можуть призвести до значної економії.

8) Інвестиції в навчання та розвиток персоналу ТОВ «Щедро» дозволять підвищити їх ефективність, що безпосередньо позначиться на зниженні витрат. Кваліфіковані співробітники ТОВ «Щедро» можуть ефективніше виконувати завдання, знижуючи потребу в додаткових витратах на зовнішні послуги або додаткову допомогу.

9) Впровадження нових технологій для автоматизації процесів збуту, наприклад, через електронну комерцію, онлайн-маркетинг, соціальні мережі (SMM та Target) або CRM-системи, дозволить знизити витрати на рекламу та збут, одночасно підвищуючи ефективність цих процесів.

10) Визначення та впровадження чітких KPI для управлінців витратами, що дозволить регулярно оцінювати ефективність витрат та своєчасно коригувати стратегії, що зменшить ТОВ «Щедро» неефективні витрати та зберегти фінансову стійкість. Впровадження вище запропонованих практичних пропозицій дозволить ТОВ «Щедро» оптимізувати адміністративні витрати та витрати на збут, що позитивно вплине на фінансові результати та конкурентоспроможність підприємства на ринку.

Отже, аналіз ефективності адміністративних витрат та витрат на збут ТОВ

«Щедро» показав, що хоча компанія демонструє зростання рентабельності витрат, все ж існують можливості для подальшої оптимізації. Зокрема, впровадження для ТОВ «Щедро» автоматизованих інформаційних систем для обліку витрат, вдосконалення внутрішніх процесів, а також більш ефективне управління логістикою та маркетинговими стратегіями можуть значно знизити витрати без шкоди для якості обслуговування. Оптимізація адміністративних витрат ТОВ «Щедро», в свою чергу, потребує більш ретельного контролю за ресурсами та розгляду варіантів аутсорсингу деяких функцій. Втілення запропонованих заходів дозволить покращити фінансові результати та забезпечити більш стабільний розвиток ТОВ «Щедро».

ВИСНОВКИ

Дослідження, проведене в кваліфікаційній бакалаврській роботі на тему «Облік адміністративних витрат підприємства та витрат на збут ТОВ «Щедро» дозволило зробити такі висновки:

1. Адміністративні витрати та витрати на збут є важливими складовими витрат підприємства, що безпосередньо впливають на його фінансові результати та ефективність управління. Їх економічна сутність розкривається через призначення та функціональне значення: адміністративні витрати пов'язані із забезпеченням загального управління підприємством, а витрати на збут – з процесом реалізації продукції та послуг. Порядок оцінки цих витрат ґрунтується на принципах бухгалтерського обліку, зокрема принципах нарахування та відповідності доходів та витрат, що забезпечує достовірне відображення їх у фінансовій звітності. Визнання витрат здійснюється у тому періоді, коли вони виникають, незалежно від фактичної оплати, а їх класифікація проводиться за економічним змістом, способом віднесення на продукцію та іншими критеріями, що дає змогу підприємству здійснювати ефективний контроль і управління витратами.

2. Облікова політика щодо адміністративних витрат та витрат на збут ТОВ «Щедро» спрямована на забезпечення прозорості, об'єктивності та повноти облікових даних, необхідних для ефективного управління фінансовими ресурсами ТОВ «Щедро». Чітке визначення принципів обліку, переліку первинних документів, методів оцінки та рівня аналітичної деталізації дозволяє ТОВ «Щедро» оптимізувати витрати, забезпечувати законність їх відображення та приймати обґрунтовані управлінські рішення. Такий підхід сприяє підвищенню ефективності діяльності ТОВ «Щедро», посиленню контролю за витратами та досягненню стратегічних цілей в умовах конкурентного середовища.

3. Організаційні та технологічні особливості діяльності ТОВ «Щедро», зокрема масштабне виробництво, розгалужена логістична система та активна маркетингова стратегія, безпосередньо впливають на структуру адміністративних

витрат і витрат на збут. Зростання витрат на заробітну плату, оренду, транспортні послуги та маркетинг свідчить про динамічний розвиток компанії та розширення її ринкової присутності. Водночас автоматизація управлінських процесів та оптимізація логістики можуть сприяти зниженню витрат та підвищенню ефективності фінансового обліку.

4. Документування операцій з адміністративними витратами та витратами на збут в ТОВ «Щедро» є важливим елементом ефективного управління фінансами підприємства. Збір та обробка первинних документів, таких як рахунки, акти виконаних робіт, платіжні відомості, товарно-транспортні накладні та інші, забезпечують точний облік витрат та гарантують дотримання законодавчих вимог. Процес документування в системі BAS Бухгалтерія дозволяє автоматизувати та спростити облік, що підвищує прозорість та зменшує ймовірність помилок. Внутрішній контроль над документами, своєчасне їх зберігання та обробка є критично важливими для забезпечення фінансової стабільності та ефективності бізнес-процесів ТОВ «Щедро».

5. Синтетичний та аналітичний облік адміністративних витрат та витрат на збут ТОВ «Щедро» є важливими інструментами для ефективного управління фінансами підприємства. Синтетичний облік дозволяє узагальнювати інформацію про витрати на загальному рівні, що забезпечує точне відображення загальних фінансових результатів компанії. Аналітичний облік, в свою чергу, детально розкриває структуру витрат, що дозволяє ідентифікувати ефективність витрат і визначати можливості для їх оптимізації. Збалансоване використання обох видів обліку сприяє зниженню витрат і покращенню фінансової стійкості підприємства.

6. Розкриття інформації про адміністративні витрати та витрати на збут у фінансовій та внутрішньогосподарській звітності ТОВ «Щедро» є важливим елементом управління фінансовими ресурсами підприємства. Фінансова звітність ТОВ «Щедро» забезпечує зовнішніх користувачів узагальненою інформацією про витрати періоду, що впливають на фінансовий результат, тоді як внутрішньогосподарська звітність надає детальний аналіз витрат за центрами відповідальності, дозволяючи контролювати їх динаміку та ефективність

використання. Комплексний підхід до обліку та аналізу цих витрат сприяє підвищенню прозорості управлінських рішень, оптимізації витратної політики та покращенню фінансової стійкості ТОВ «Щедро».

7. Аналіз ефективності адміністративних витрат та витрат на збут ТОВ «Щедро» показав, що хоча компанія демонструє зростання рентабельності витрат, все ж існують можливості для подальшої оптимізації. Зокрема, впровадження для ТОВ «Щедро» автоматизованих інформаційних систем для обліку витрат, вдосконалення внутрішніх процесів, а також більш ефективне управління логістикою та маркетинговими стратегіями можуть значно знизити витрати без шкоди для якості обслуговування. Оптимізація адміністративних витрат ТОВ «Щедро», в свою чергу, потребує більш ретельного контролю за ресурсами та розгляду варіантів аутсорсингу деяких функцій. Втілення запропонованих заходів дозволить покращити фінансові результати та забезпечити більш стабільний розвиток ТОВ «Щедро».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Божко С., Артюх О. Методологічні аспекти формування облікової політики в Україні та Європі: порівняльний аспект. *Міжнародний науковий журнал менеджменту, економіки та фінансів*. 2023. №2 (4). С. 27–37.
2. Бухгалтерський облік у виробничих та агросервісних кооперативах: підручник. 3-тє вид., перероб. та допов / В. Я. Плаксієнко, Т. Г. Камінська, Т. Г. Маренич, С. В. Скрипник, М. І. Гордієнко, О. В. Ільчак, О. С. Ткаченко, О. В. Чернецька / За ред. В.Я. Плаксієнка. Київ: Вид-во «SBA Print», 2022. 508 с.
3. В'язкова Т. В. Облік адміністративних витрат підприємства. *Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ*. 2020. С. 1-6.
4. Візіренко С. В., Шуляк С. А. Удосконалення обліку готової продукції та витрат на збут. *Управління змінами та інновації*. 2021. №1. С. 24-29.
5. Волкова І.А. Фінансовий облік. К.: Центр учбової літератури, 2018. 228с.
6. Гайдучок Т. С., Романюк О. М., Янота Д. В. Теоретичні основи внутрішнього контролю витрат на збут у системі управління підприємством. *Технології та суспільство: взаємодія, вплив, трансформація*. 2024. С. 32-36.
7. Голов С.Ф. Управлінський облік : підручник. / С.Ф. Голов. Київ: Кондор., 2018. 472 с.
8. Гончарук, І. Теоретичні основи аналізу адміністративних витрат підприємства. *Вісник студентського наукового товариства «ВАТРА» Вінницького торговельно-економічного інституту ДТЕУ*. 2022. С. 77-82.
9. Даценко Г. В., Кудирко О. М.. Шляхи оптимізації ведення обліку адміністративних витрат підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2022. № 2. С. 69-74.
10. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : затв. нак. Мінфіну України № 291 30.11.1999 р. Дата оновлення 13.12.2024. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text> (дата звернення 03.04.2025).

11. Іщенко М. І. Управління витратами на збут промислових підприємств з урахуванням організації центрів відповідальності. *Ефективна економіка*. 2019. Вип. 9. С 1-9.
12. Кіндрацька Г. І. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. / Г. І. Кіндрацька, А. Г. Загородній, Ю. І. Кулиняк. Львів : ЗУКЦ, 2022. 309 с.
13. Кононова О. Є. Організація бухгалтерського обліку : навч. посіб. Дніпро : ДВНЗ ПДАБА. Вена.: Premier Publishing s.r.o. Vienna, 2018. 102 с.
14. Крисоватий, А. І. Бухгалтерський облік та оподаткування [Електронний ресурс] : підручник / А. І. Крисоватий, В. М. Панасюк, І. В. Мельничук ; за заг. ред. А. І. Крисоватого та В. М. Панасюк. Тернопіль : ЗУНУ, 2024. 637 с.
15. Кужельний М. В., Левицька С. О. Організація обліку : навч. посіб. видання перероблене і доповнене. Київ : Центр навчальної літератури. 2019. 352 с.
16. Кулинич М. Б., Фатенок-Ткачук А. О. Мельник К. П. Облік, аналіз, аудит і оподаткування економічних суб'єктів: організаційно-методологічні аспекти : монографія. Луцьк : «Вежа Друк», 2023. 136 с.
17. Липа І. Класифікаційні ознаки адміністративних витрат. *Фінансові інструменти регіонального розвитку*. 2022. С. 305-309.
18. Маренич Т. Г. Облік і звітність за міжнародними стандартами : підручник для здобувачів ступеня вищої освіти закл. вищ. освіти; ХНТУСГ. Харків : КП «Міська друкарня», 2021. 623 с.
19. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ, МСФЗ для МСП, включаючи МСБО та тлумачення КТМФЗ, ПКТ) IASB; Список, Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.2012. Дата оновлення 12.03.2013. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010#Text (дата звернення 03.04.2025).
20. Мулик Т.О., Мулик Я.І. Організація обліку та аудиту витрат на збут підприємства: стан та напрями вдосконалення. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. № 22. URL: <http://global-national.in.ua/issue-22-2018> (дата звернення 03.04.2025).

21. Накази Міністерства фінанси України. URL: https://mof.gov.ua/uk/orders_of_the_ministry_of_finance_of_ukraine_in_2025-823 (дата звернення 03.04.2025).
22. Офіційний сайт ТОВ «ЩЕДРО». URL: <https://schedro.ua/pro-kompaniyu/> (дата звернення 03.04.2025).
23. Пилипенко А.А. Організація обліку і контролю. Х. : Харківський національний економічний університет, 2018. 350 с.
24. Подмешальська О. Ю., Феофанов Л. К., Романова О. В. Облік та контроль адміністративних витрат на торговельному підприємстві для прийняття управлінських рішень. *Ефективна економіка*. 2021. Вип. 11. С. 1-13.
25. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України № 996-14 від 16.07.1999. Дата оновлення 03.09.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення 03.04.2025).
26. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства та внесення змін до деяких наказів Міністерства фінансів України Мінфін України; Наказ, Рекомендації від 27.06.2013 № 635. Дата оновлення 18.10.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13#Text> (дата звернення 03.04.2025).
27. Національне положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» Мінфін України; Наказ, Положення від 31.12.1999 № 318. Дата оновлення 03.11.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text> (дата звернення 03.04.2025).
28. Національне положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» Мінфін України; Наказ, Положення, Стандарт [...] від 07.02.2013 № 73. Дата оновлення 06.03.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення 03.04.2025).
29. Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 6 "Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах" Мінфін України; Наказ, Положення від 28.05.1999 № 137. Дата оновлення 16.04.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99#Text> (дата звернення 03.04.2025).

30. Про облікову політику Мінфін України; Лист від 21.12.2005 № 31-34000-10-5/27793. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2779201-05#Text> (дата звернення 03.04.2025).

31. Садовська І. Б. Бухгалтерський облік: конспект лекцій. Луцьк : Вежа-Друк, 2023. 258 с.

32. Садовська І. Б., Бляхарчук М. О. Облікова політика в управлінні підприємством: методика і практика : монографія. Луцьк : Волинська обласна друкарня. 2018. 300 с.

33. Фінансова звітність згідно МСФЗ за 2022 рік ТОВ «ЩЕДРО». URL: <https://schedro.ua/files/finansova-zvitnist-za-2022-rik.pdf> (дата звернення 03.04.2025).

34. Фінансова звітність згідно МСФЗ за 2023 рік ТОВ «ЩЕДРО» URL: <https://schedro.ua/files/finansova-zvitnist-za-2023-rik.pdf> (дата звернення 03.04.2025).

ДОДАТКИ

Додаток А



ТОВАРИСТО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІЛЬНІСТЮ «ЩЕДРО»

ВИТЯГ З НАКАЗУ №6-В

«16» січня 2017 р.

м. Дніпро

**Про облікову політику ТОВ «Щедро»
щодо адміністративних витрат та витрат на збут**

На підставі положень Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, а також з метою забезпечення єдності методологічних підходів до обліку витрат,

НАКАЗУЮ:

1. Адміністративні витрати класифікувати як витрати, пов'язані з управлінням підприємством, зокрема:
 - заробітна плата адміністративного персоналу та обов'язкові нарахування;
 - витрати на офісні послуги, комунальні послуги та зв'язок;
 - витрати на утримання адміністративних приміщень;
 - амортизація необоротних активів адміністративного призначення;
 - витрати на професійні консультації, юридичні та аудиторські послуги.
2. Витрати на збут обліковувати окремо та включати до них:
 - витрати на пакування, транспортування та зберігання готової продукції;
 - заробітну плату персоналу відділу збуту;
 - витрати на рекламу, маркетинг та просування продукції;
 - комісійні винагороди торговим посередникам;
 - витрати на післяпродажне обслуговування.
3. Облік адміністративних витрат та витрат на збут здійснювати згідно з вимогами НП(С)БО 16 «Витрати», із застосуванням рахунків класу 9 Плану рахунків бухгалтерського обліку.
4. Відповідальність за ведення бухгалтерського обліку за вказаними напрямками покласти на головного бухгалтера.



Додаток Б

Товариство з обмеженою відповідальністю "ЩЕДРО"

Територія Дніпропетровська областьОрганізаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністюВид економічної діяльності Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирамиСередня кількість працівників 1486Адреса, телефон проспект Богдана Хмельницького, буд. 122, ЛІТ.Д-2, м. ДНІПРО, ДНІПРОПЕТРОВСЬКА обл., 49033Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

КОДИ
за КАТОТТГ UA12020010010816623
за КОПФГ 240
за КВЕД 46.33

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2022 року

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

		31 грудня 2021 р.	31 грудня 2022 р.	
Прим.	АКТИВ	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
	1	2	3	4
* Внесено зміни				
I. Необоротні активи				
6	Нематеріальні активи	1000	19'547	
	первісна вартість	1001	30'309	
	накопичена амортизація	1002	10'762	
7	Незавершені капітальні інвестиції	1005	795	2149
8	Основні засоби	1010	27'183	22'652
	первісна вартість	1011	73'242	83'086
	знос	1012	46'059	60'434
9	Активи з права користування	1010	73'606	67'784
	первісна вартість	1011	117'436	105'724
	знос	1012	43'830	37'940
	Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
	Інші довгострокові фінансові інвестиції	1035	-	-
	Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
	Відстрочені податкові активи	1045	-	-
	Інші необоротні активи	1090	-	-
	Усього за розділом I	1095	121'131	92'585
II. Оборотні активи				
10	Запаси	1100	435'507	703'484
11	Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	279'269	254'879
12	Дебіторська заборгованість за виданими авансами	1130	89'989	1'716'427
13	Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	7'472	4'301
	у тому числі з податку на прибуток	1136	-	1'037
	Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140		
	Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		
11	Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	106'767	92'893
	Поточні фінансові інвестиції	1160		
14	Гроші та їх еквіваленти	1165	504'193	26'314
	Витрати майбутніх періодів	1170	1'023	1'710
15	Інші оборотні активи	1190	20'335	23'014
	Усього за розділом II	1195	1'444'555	2'823'022
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
		1200	-	-
	Баланс	1300	1'565'686	2'915'607

Продовження додатку Б

Товариство з обмеженою відповідальністю "ЩЕДРО"

Примітки до фінансової звітності

за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2022 року

Форма № 1

Код за ДКУД

1210136600

			31 грудня 2021 р.	31 грудня 2022 р.
Прим.	ПАСИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного
	1	2	3	4
			* Внесено зміни	
I. Власний капітал				
16	Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	131'023	686'098
16	Додатковий капітал	1410	555'075	-
	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(538'545)	(264'473)
	Неоплачений капітал	1425	-	-
	Усього за розділом I	1495	147'553	421'625
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
	Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
	Довгострокові кредити банків	1510		
9	Інші довгострокові зобов'язання	1515	54'678	52 491
	Довгострокові забезпечення	1520		
	Усього за розділом II	1595	54'678	52 491
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
17	Короткострокові кредити банків	1600	410'438	-
9	Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	24'612	20'947
18	Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1615	807'719	1'410'266
13	Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1620	3'899	4'172
	у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
	Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування	1625	3'759	3'749
	Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці	1630	17'822	18'141
19	Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	50'440	15'687
	Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645		
20	Поточні забезпечення	1660	29'716	35'482
	Доходи майбутніх періодів	1665		
21	Інші поточні зобов'язання	1690	15'050	933 047
	Усього за розділом III	1695	1'363'455	2 441 491
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття				
		1700	-	-
	Баланс	1900	1'565'686	2'915'607

* Деякі суми, наведені в цьому стовпці, не узгоджуються з фінансовою звітністю за 2021 рік, оскільки були змінені, як описано у Примітці 5.

Щербина М.В.
Директор

К. 41162327

м. Дніпро

Лесінська І.Б.
Головний бухгалтер

Продовження додатку Б

Товариство з обмеженою відповідальністю "ЩЕДРО"

Примітки до фінансової звітності

за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ		2022 р.		2021 р.
Прим.	Стаття 1	Код рядка 2	За звітний період 3	За аналогічний період попереднього року 4
23	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	4'876'696	4'287'627
24	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(3'461'899)	(3'690'515)
	Валовий прибуток	2090	1'414'797	597'112
	Валовий (збиток)	2095	-	-
25	Інші операційні доходи	2120	241'828	23'297
26	Адміністративні витрати	2130	(136'554)	(129'576)
27	Витрати на збут	2150	(777'445)	(521'380)
28	Інші операційні витрати	2180	(469'588)	(125'224)
	Фінансовий результат від операційної діяльності, прибуток	2190	273'038	-
	Фінансовий результат від операційної діяльності, (збиток)	2195	-	(155'771)
	Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
	Інші фінансові доходи	2220	76'793	-
	Інші доходи	2240	-	-
29	Фінансові витрати	2250	(68'764)	(55'427)
	Втрати від участі в капіталі	2255	-	-
	Інші витрати	2270	-	-
	Фінансовий результат до оподаткування, прибуток	2290	281'067	-
	Фінансовий результат до оподаткування, (збиток)	2295	-	(211'198)
30	Вигода (витрати) з податку на прибуток	2300	(6'995)	-
	Чистий фінансовий результат, прибуток	2350	274'072	-
	Чистий фінансовий результат, (збиток)	2355	-	(211'198)
II. СУКУПНИЙ ДОХІД		2022 р.		2021 р.
	Стаття 1	Код рядка 2	За звітний період 3	За аналогічний період попереднього року 4
	Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
	Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
	Накопичені курсові різниці	2410	-	-
	Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
	Інший сукупний дохід	2445	-	-
	Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
	Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
	Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
	Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	274'072	(211'198)

Продовження додатку Б

Товариство з обмеженою відповідальністю "ЩЕДРО"

Примітки до фінансової звітності

за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року

Форма № 2

Код за ДКУД

1210136600

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті 1	Код рядка 2	2022 р.		2021 р.
		За звітний період 3	За аналогічний період попереднього року 4	
Матеріальні затрати	2500	3'246'888	4'027'018	
Витрати на оплату праці	2505	331'937	327'593	
Відрахування на соціальні заходи	2510	58'487	57'545	
Амортизація і знос	2515	43'553	41'422	
Інші операційні витрати	2520	1'501'952	727'740	
Разом	2550	5'182'817	5'181'318	

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті 1	Код рядка 2	2022 р.		2021 р.
		За звітний період 3	За аналогічний період попереднього року 4	
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-	
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-	
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-	
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-	
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-	



Лесінська І.Б.
Головний бухгалтер

Додаток В

Товариство з обмеженою відповідальністю "ЩЕДРО"

Територія Дніпропетровська область
 Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю
 Вид економічної діяльності Виробництво олії та тваринних жирів
 Середня кількість працівників 1453

Дата (Рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

за КАТОТТГ
за КОПФГ
за КВЕД

КОДИ		
2023	12	31
41162327		
UA12020010010816623		
240		
10.41		

Адреса, телефон проспект Богдана Хмельницького, буд. 122, ЛІТ.Д-2, м. ДНІПРО, ДНІПРОПЕТРОВСЬКА обл., 49033

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака
 Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

☐
v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2023 року

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

			31 грудня 2022 р.	31 грудня 2023 р.
Прим.	АКТИВ	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітного періоду
	1	2	3	4
			* Внесено зміни	
I. Необоротні активи				
6	Нематеріальні активи	1000	-	-
	первісна вартість	1001	-	-
	накопичена амортизація	1002	-	-
7	Незавершені капітальні інвестиції	1005	2'149	2'274
8	Основні засоби	1010	22'652	30'345
	первісна вартість	1011	83'086	101'713
	знос	1012	60'434	71'368
9	Активи з права користування	1010	67'784	55'930
	первісна вартість	1011	105'724	108'782
	знос	1012	37'940	52'852
	Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
	Інші довгострокові фінансові інвестиції	1035	-	-
11	Довгострокова інша дебіторська заборгованість	1040	-	220
	Відстрочені податкові активи	1045	-	-
	Інші необоротні активи	1090	-	-
	Усього за розділом I	1095	92'585	88'769
II. Оборотні активи				
10	Запаси	1100	703'366	471'808
12	Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	254'879	344'324
13	Дебіторська заборгованість за виданими авансами	1130	1'716'254	1'451'053
14	Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	3'897	19'841
	у тому числі з податку на прибуток	1136	633	-
	Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	9
	Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
12	Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	92'893	29'391
	Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
15	Гроші та їх еквіваленти	1165	26'314	29'900
	Витрати майбутніх періодів	1170	1'710	71
16	Інші оборотні активи	1190	23'015	58'935
	Усього за розділом II	1195	2'822'328	2'405'332
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
		1200	-	-
	Баланс	1300	2'914'913	2'494'101

Продовження додатку В

Товариство з обмеженою відповідальністю "ЦЕДРО"

Примітки до фінансової звітності

за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2023 року

		31 грудня 2022 р.	31 грудня 2023 р.
Прим.	ПАСИВ 1	Код рядка 2	На початок звітного періоду 3 На кінець звітного періоду 4
			* Внесено зміни
	I. Власний капітал		
17	Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	686'098
	Додатковий капітал	1410	-
	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(266'620)
	Неоплачений капітал	1425	-
	Усього за розділом I	1495	419'478
	II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення		
	Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-
	Довгострокові кредити банків	1510	-
9	Інші довгострокові зобов'язання	1515	52'491
	Довгострокові забезпечення	1520	-
	Усього за розділом II	1595	52'491
	III. Поточні зобов'язання і забезпечення		
18	Короткострокові кредити банків	1600	-
9	Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	20'947
19	Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1615	1'411'719
14	Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1620	4'172
	у тому числі з податку на прибуток	1621	-
	Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування	1625	3'749
	Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці	1630	18'141
20	Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	15'687
	Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-
21	Поточні забезпечення	1660	35'482
	Доходи майбутніх періодів	1665	-
22	Інші поточні зобов'язання	1690	933'047
	Усього за розділом III	1695	2'442'944
	IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття		
		1700	-
	Баланс	1900	2'914'913
			2'494'101

* Деякі суми, наведені в цьому стовпці, не узгоджуються з фінансовою звітністю за 2022 рік, оскільки були змінені, як описано у Примітці 5.



Лесінська І.Б.
Головний бухгалтер

Продовження додатку В

Товариство з обмеженою відповідальністю "ЦЕДРО"

Примітки до фінансової звітності

за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ		2023 р.	2022 р.	
Прим.	Стаття 1	Код рядка 2	За звітний період 3	За аналогічний період попереднього року 4
24	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	5'166'599	4'861'426
25	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(3'533'767)	(3'462'229)
	Валовий прибуток	2090	1'632'832	1'399'197
	Валовий (збиток)	2095	-	-
26	Інші операційні доходи	2120	18'280	241'828
27	Адміністративні витрати	2130	(172'522)	(136'590)
28	Витрати на збут	2150	(916'551)	(763'553)
29	Інші операційні витрати	2180	(382'265)	(469'586)
	Фінансовий результат від операційної діяльності, прибуток	2190	179'774	271'296
	Фінансовий результат від операційної діяльності, (збиток)	2195	-	-
	Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
30	Інші фінансові доходи	2220	22'777	76'793
	Інші доходи	2240	7	-
30	Фінансові витрати	2250	(71'326)	(68'764)
	Втрати від участі в капіталі	2255	-	-
	Інші витрати	2270	-	-
	Фінансовий результат до оподаткування, прибуток	2290	131'232	279'325
	Фінансовий результат до оподаткування, (збиток)	2295	-	-
31	Вигода (витрати) з податку на прибуток	2300	(25'921)	(7'400)
	Чистий фінансовий результат, прибуток	2350	105'311	271'925
	Чистий фінансовий результат, (збиток)	2355	-	-
II. СУКУПНИЙ ДОХІД			2023 р.	2022р.
	Стаття 1	Код рядка 2	За звітний період 3	За аналогічний період попереднього року 4
	Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
	Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
	Накопичені курсові різниці	2410	-	-
	Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
	Інший сукупний дохід	2445	-	-
	Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
	Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
	Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
	Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	105'311	271'925

Продовження додатку В

Товариство з обмеженою відповідальністю "ЩЕДРО"

Примітки до фінансової звітності

за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року

(в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ		2023 р.	2022 р.
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	3'039'265	3'246'888
Витрати на оплату праці	2505	418'914	331'937
Відрахування на соціальні заходи	2510	70'201	58'487
Амортизація і знос	2515	40'167	43'553
Інші операційні витрати	2520	1'323'967	1'502'135
Разом	2550	4'892'514	5'183'000

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Шербина М.В.
Директор



Лесінська І.Б.
Головний бухгалтер

Додаток Г

Увага! Оплата цього рахунку означає погодження з умовами поставки товарів. Повідомлення про оплату є обов'язковим, в іншому випадку не гарантується наявність товарів на складі. Товар відпускається за фактом надходження коштів на п/р Постачальника, самовивозом, за наявності довіреності та паспорта.

Зразок заповнення платіжного доручення

Отримувач	ФОП Кльован Ю.М	КРЕДИТ рах. №
Код	2335115773	
Банк отримувача		
ПАТ "ПРОКРЕДИТ БАНК"		UA663052990000026009034902026

Рахунок на оплату № 47 від 14 листопада 2024 р.

Постачальник: ФОП Кльован Ю.М

п/р UA663052990000026009034902026 у банку ПАТ "ПРОКРЕДИТ БАНК",
Україна, м. Одеса, вул. Бугаївська, 21/44

Покупець:

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ЩЕДРО"
Тел.: +380563730301

Договір: № 07/08-202 від 07.08.2024

№	Товари (роботи, послуги)	Кількість		Ціна без ПДВ	Сума без ПДВ
1	Книга обліку РРО с ЕККА А4 ГОЛОГРАМА піврічна газетка нова форма 2016	130	грн	122	15860
2	Ксер папір А4 80г/м 500арк ZOOM Клас С+	100	грн	180,00	18 000,00

Разом: 33 860,00
Сума ПДВ: 6 772,00
Всього із ПДВ: 40 632,00

Всього найменувань 2, на суму 40 623 грн.

Сорок тисяч шісот тридцять дві гривень 00 копійок

У т.ч. ПДВ: Шість тисяч сімсот сімдест дві гривні 00 копійки

Виписав(ла):

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "АРМАДА"

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ЩЕДРО"

Кузнецова О. І.

**АКТ надання послуг
№ 45 від 17 грудня 2024 р.**

Ми, що нижче підписалися, представник Замовника ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ЩЕДРО" , з одного боку, і представник Виконавця ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "АРМАДА" , з іншого боку, склали цей акт про те, що на підставі наведених документів:

Договір: № 07/04-2024 від 07.08.2024

Замовлення Замовлення покупця № 47 від 14 листопада 2024 р.

Виконавцем були виконані наступні роботи (надані такі послуги):

№	Найменування робіт, послуг	Кіл-ть	Од.	Ціна без ПДВ	Сума без ПДВ
1	Надання комбінованих офісних адміністративних послуг	1	грн	36 122,65	36 122,65

Разом: 36 122,65
Сума ПДВ: 7 224,53
Всього із ПДВ: 43 347,18

Загальна вартість робіт (послуг) склала без ПДВ Тридцять шість тисяч сто двадцять дві гривні 65 копійок, ПДВ Сім тисяч двісті двадцять чотири гривні 53 копійки, загальна вартість робіт (послуг) із ПЛВ Сорок три тисячі триста сорок сім гривень 18 копійок
Замовник претензій по об'єму, якості та строкам виконання робіт (надання послуг) не має

Місце складання: м. Київ

Від Виконавця*

Від Замовника

* Відповідальний за здійснення господарської операції і правильність її оформлення

17.12.2024

Товариство з обмеженою
відповідальністю "Армада", 04050, місто
КИЇВ, вулиця ПИМОНЕНКА МИКОЛИ,
будинок 13, корпус 6-А, офіс 23

17.12.2024

Товариство з обмеженою
відповідальністю "Щедро", 49033,
ДНІПРОПЕТРОВСЬКА область, місто
ДНІПРО, проспект БОГДАНА
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО, будинок 122-Д

Додаток К

ТОВ "МАРКЕТИНГ ДІДЖИТАЛ
ТЕХНОЛОДЖИС"

ТОВ "ЩЕДРО"

ЄДРПОУ: 42440226
01103, місто КИЇВ,
вулиця ВІЙСЬКОВИЙ
ПРОЇЗД, будинок 1
Адреса:

ЄДРПОУ: 41162327
49033,
ДНІПРОПЕТРОВСЬКА
область, місто ДНІПРО,
проспект БОГДАНА
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО,
будинок 122-Д

Акт прийому-передачі виконаних робіт (наданих послуг)

Ми, що нижче підписалися, представник Виконавця і представник Замовника, уклали цей акт про те, що Виконавець виконав роботи (надав послуги) згідно договору № 154 від 01.02.2024 р.

№ п/п	Назва роботи (послуги)	Од. вим.	К-сть	Ціна без ПДВ, грн	Сума без ПДВ, грн
1	Посередництво в розміщенні реклами в засобах масової інформації	грн	1	76 257	76 257
Разом без ПДВ, грн					76 257
ПДВ, грн					15251,40
ВСЬОГО з ПДВ, грн					91508,40

ВСЬОГО (прописом): Дев'яносто одна тисяча п'ятсот вісім гривень 40 копійок.

Роботи (послуги) виконані повністю, сторони претензій одна до одної не мають.

Роботу здав
від ВИКОНАВЦЯ

Роботу прийняв
від ЗАМОВНИКА

М.П. / Підпис

М.П. / Підпис